

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Diplomová práce

Analýza hospodaření města Horní Planá

Vypracovala: Bc. Lucie Součková
Vedoucí práce: Ing. Marie Vejsadová Dryjová Ph.D.

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie SOUČKOVÁ**
Osobní číslo: **E14686**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Analýza hospodaření města Horní Planá**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je analýza hospodaření města Horní Planá, tj. analýza příjmů a výdajů rozpočtu, cash flow a analýza majetku v hodnocených letech, a současně návrh rozpočtového výhledu. Na základě provedené analýzy doporučit případná opatření vedoucí k dosažení optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností, popřípadě nalezení možných zdrojů financování.

Metodika:

V teoretické části diplomové práce je charakterizována obec, její orgány včetně působnosti a majetek obce a hospodaření s ním. Následně je charakterizován rozpočtový proces obce spolu s rozpočtem a rozpočtovým výhledem. Praktická část je zaměřena na analýzu plnění rozpočtů ÚSC, na zhodnocení cash flow a na analýzu majetku v jednotlivých letech. Je provedena komparace s roky předchozími a následně je navržen rozpočtový výhled. Závěr práce obsahuje vyhodnocení analýz a doporučení opatření vedoucí ke zkvalitnění hospodaření, případně nalezení možných zdrojů financování.

Použité metody v DP - analýza, pozorování, komparace, popis.

Rámcová osnova:

1. Úvod.
 2. Charakteristika obce, orgány a majetek obce.
 3. Rozpočtové hospodaření obce.
 4. Rozpočtový výhled.
 5. Charakteristika města Horní Planá.
 6. Analýza hospodaření města Horní Planá - analýza plnění rozpočtů, cash flow a analýza majetku.
 7. Návrh rozpočtového výhledu.
 8. Vyhodnocení analýz a návrh opatření.
 9. Diskuse, závěr.
-

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

1. **Česká republika (2014)**. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla.)
2. **Česká republika (2014)**. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
3. **Česká republika (2014)**. Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.
4. **Česká republika (2014)**. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
5. **Česká republika (2014)**. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.
6. **Česká republika (2014)**. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí.
7. **Lorenc, J. & Kašpárková, J. (2014)**. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2014 pro územní samosprávné celky*. Praha: M LORDY.
8. **Svobodová, J. et al (2013)**. *Účtová osnova, české účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky*. Olomouc: ANAG.
9. **Wallace, S. (2010)**. *State and local fiscal policy*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Marie Vejsadová Dryjová, Ph.D.

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce:

3. března 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. dubna 2016

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (6)
370 05 České Budějovice
IČ 600 76 658, DIČ CZ60076658

doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum 5.4.2016

.....

Bc. Lucie Součková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí své diplomové práce Ing. Marii Vejsadové Dryjové Ph.D., za poskytnuté rady a informace nezbytné pro tvorbu této práce. Dále bych chtěla poděkovat hospodářce města Horní Planá Lucii Traxlové, DiS. a tajemnici úřadu Ing. Miroslavě Záhořové, za poskytnuté podklady pro tvorbu práce a za jejich trpělivost a pochopení.

Obsah

1 Úvod.....	2
2 Charakteristika obce, orgány a majetek obce	3
2.1 Obec	3
2.2 Orgány obce a jejich činnost.....	4
2.2.1 Zastupitelstvo obce	4
2.2.2 Rada obce.....	5
2.2.3 Starosta a jeho zástupci – místostarostové.....	6
2.2.4 Výbory	6
2.2.5 Komise	6
2.2.6 Obecní úřad, odbory a oddělení obecního úřadu	7
2.3 Majetek obce.....	7
2.3.1 Rozdělení majetku obce.....	10
2.3.2 Příjmy z majetku obce	12
2.3.3 Hospodaření s obecním majetkem.....	12
3 Rozpočtové hospodaření obce	15
3.1 Změna zákona o účetnictví	15
3.2 Rozpočet obce.....	18
3.3 Rozpočtový proces.....	20
3.4 Rozpočtová skladba	23
3.4.1 Druhovému členění rozpočtové skladby.....	25
3.4.2 Odvětvové třídění rozpočtové skladby	27
3.5 Přezkoumání hospodaření.....	28
4 Rozpočtový výhled	29
5 Metodika	31
6 Analýza hospodaření města Horní Planá	33
6.1 Analýza rozpočtového hospodaření.....	34
6.1.1 Rozpočtové hospodaření rok 2010	34
6.1.2 Rozpočtové hospodaření rok 2011	38
6.1.3 Rozpočtové hospodaření rok 2012	43
6.1.4 Rozpočtové hospodaření rok 2013	48
6.1.5 Rozpočtové hospodaření rok 2014	53
6.1.6 Shrnutí rozpočtového hospodaření	58
6.2 Analýza cash flow.....	59
6.2.1 Peněžní toky z provozní činnosti.....	60
6.2.2 Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	61
6.2.3 Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek	62
6.3 Analýza majetku města	63
6.3.1 Analýza aktiv	63
6.3.2 Analýza pasiv.....	66
7 Návrh rozpočtového výhledu.....	69
8 Návrhy a diskuse.....	73
9 Závěr	78
Summary.....	80
Použité zdroje	81
Seznam tabulek	83
Seznam grafů	83

1 Úvod

Obce jsou řazeny mezi základní územní samosprávné celky a v souvislosti s reformními procesy veřejné správy v posledních desetiletích v ní zastávají významnou roli. Jak v přenesené, tak v samostatné působnosti vykonávají obce mnoho úkolů, pečují o všestranný rozvoj svého území a zajišťují její stabilitu. Obcím jsou přisouzeny rozsáhlé pravomoci v oblasti hospodaření a do jejich rozpočtů plyne velké množství finančních prostředků (vlastních či přidělených) za účelem zabezpečení celé řady veřejných statků a služeb pro své občany. Je tedy žádoucí, aby s nimi bylo nakládáno odpovědně a efektivně s ohledem na veškeré aspekty zákona č. 128/2000 Sb., o obcích s využitím nástrojů finančního řízení podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Základním nástrojem hospodaření obce je rozpočet. Určujícími jsou v rozpočtu vždy finanční zdroje. Rozpočet obcí je také důležitým nástrojem regionální a komunální politiky. Slouží nejen k financování veřejných statků a služeb, ale také k prosazování zájmů občanů včetně ohledu na budoucnost obce a její rozvoj. Pro obce je tedy velmi důležité správně a účelně vynakládat dostupné finanční prostředky.

Vlastnictví majetku vyplývá z Ústavy České republiky. Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších novel) ukládá povinnost spravovat majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a úkoly, které se mají plnit, a také v souladu se zájmy občanů obce. Je tedy velice důležité, jak je s tímto majetkem nakládáno a hospodařeno.

Cílem této diplomové práce je analýza hospodaření města Horní Planá, na základě provedené analýzy doporučit případná opatření vedoucí k dosažení optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností, popřípadě nalezení možných zdrojů financování.

Dílním cílem práce je zhodnocení rozpočtového hospodaření vybrané účetní jednotky v jednotlivých letech a zjistit, které změny měly vliv na vývoj rozpočtů ve sledovaném období.

Druhým dílním cílem diplomové práce je zanalyzovat cash flow a zjistit, co způsobilo významné výkyvy v peněžních tocích.

Třetím dílním cílem práce je analýza majetku a jeho krytí vybrané účetní jednotky.

2 Charakteristika obce, orgány a majetek obce

2.1 Obec

Právní pojetí územní samosprávy je zakotveno v hlavě sedmé Ústavy České republiky, která definuje obec jako základní samosprávný celek opravňující ze zákona demokraticky ustavovat své samosprávné orgány a rozhodující ve všech věcech, které má obec ve své samostatné působnosti. (Zákon č. 1/1993 Sb., ústavní zákon)

Podle zákona č.128/2000 Sb., o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek, jež je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, disponující vlastním majetkem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Má právo na samosprávu, úkoly patřící do samosprávy obce plní v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami obce. Svěřil-li zákon obci výkon státní správy, je území obce správním obvodem, a orgány obce jsou povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti. Podle zákona o obcích obec pečuje o všestranný rozvoj na území obce a o potřeby svých občanů, při čemž musí chránit veřejný zájem. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Ekonomický základ samosprávy obcí je dán právem mít majetek, právem hospodařit s tímto majetkem, právem získávat vlastní finanční prostředky a hospodařit podle rozpočtu. Zákon o obcích tuto oblast upravuje spíše rámcově, bližší úpravu nakládání s majetkem a hospodaření obce obsahují další zákony, jako např. zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, nebo zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. (Kadeřábková & Peková, 2012)

„Obce získaly rozsah mnoha kompetencí a vykonávají řadu činností, které jsou stanoveny v odpovídajících zákonech a jiných předpisech. Složitost a obsáhlost činností předpokládá značné znalosti a zkušenosti představitelů obcí.“ (Kadeřábková & Peková, 2012, str. 19) Jednotlivé činnosti lze zařadit do dvou skupin podle působnosti – samostatné a přenesené.

Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je: (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

1. v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce,

2. v rozsahu pověřeného obecního úřadu vykonávána tímto úřadem,

v rozsahu obecního úřadu obce a rozšířenou působností vykonávána tímto úřadem.

Pokud se jedná o uspokojování potřeb občanů obce, jako je bydlení, ochrana a rozvoj zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkový kulturní rozvoj a ochrana veřejného pořádku, jde o aktivity, které obec spravuje samostatně, tzn. v rámci své samostatné působnosti. (Kadeřábková & Peková, 2012)

Hlavním záměrem převodu některých úkolů státu na obec je přiblížení základních záležitostí státní správy občanům přímo do místa jejich bydliště. Obce na plnění úkolů v přenesené působnosti získávají finanční příspěvek ze státního rozpočtu. V rámci kompetencí a v souladu s hlavním posláním obcí je realizovat úkoly v samostatné působnosti. Právě samostatná působnost by měla představovat prvotní náplň činnosti orgánů obce. Činnosti obcí a jejich orgánů při výkonu přenesené působnosti by neměla ovlivňovat výkon samostatné působnosti. (Kadeřábková & Peková, 2012)

Zákon o obcích rozděluje obce, které mají méně než 3000 obyvatel a obce s více než 3000 obyvateli. Obce, které mají více než 3000 obyvatel, jsou městem, pokud je tak stanoveno na návrh obce předsedou Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Městys stojí na rozhraní mezi obcí a městem. Zvláštní postavení pak mají statutární města. Území těchto statutárních měst je členěno na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. V čele statutárního města stojí primátor a městský úřad je nazýván magistrátem. Seznam statutárních měst je uveden v §4 zákona o obcích. Jiné postavení má hlavní město Praha, je upraveno v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. : (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

2.2 Orgány obce a jejich činnost

Orgány obce jsou v České republice vymezeny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Rozhodování orgánů obce se řídí většinovým pravidlem.

2.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je volený kolektivní orgán. Počet členů zastupitelstva obce je stanoven zákonem o obcích a je závislý na počtu obyvatel obce a velikosti územního obvodu obce. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Zastupitelstvo obce má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Členové zastupitelstva jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4letého volebního období a jsou to zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých řad starostu, místostarosty a členy rady obce. Zasedání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná a řídí se schválených jednacím řádem. Zákon o obcích nařizuje zasedání zastupitelstva minimálně 4x do roka. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

V přenesené působnosti schvaluje územně plánovací dokumentaci. Pokud zastupitelstvo obce rozhoduje o nemovitostech, musí své záměry dopředu zveřejnit, a to 15 dní předem na úřední desce obce nebo jiným vhodným způsobem. Vymezení práva hospodaření s majetkem je důležité v případě sdružování prostředků obcí na společné pořízení a využívání majetku ke společnému zabezpečování a financování veřejných statků. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Zastupitelstvo obce má velké pravomoci, ale také odpovědnost, protože rozhoduje o veřejných záležitostech, o hospodaření s rozpočtovými prostředky. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Některé pravomoci může zastupitelstvo obce přenést v mezích zákona na radu obce. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

2.2.2 Rada obce

Rada obce je výkonný orgán obce. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce a v rámci přenesené působnosti rozhoduje jen v případě, že tak stanovuje zákon. Počet členů rady obce je vždy lichý a nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž počet může být 5-11 členů. Pokud je v zastupitelstvu obce méně než 15 členů, tak se rada města nevolí. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Radu obce tvoří starosta a jeho zástupci (místostarostové) a další členové (ve velkých městech primátor, náměstci primátora a ostatní členové). Jednání rady jsou neveřejná. Spolu s obecním úřadem vydává rada obce nařízení obce v rámci přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

2.2.3 Starosta a jeho zástupci – místostarostové

Starosta zastupuje obec navenek, je představitelem obce. Je uznáván za statutární orgán obce a je odpovědný zastupitelstvu obce. V případě, že není v obci zřízena funkce tajemníka, plní jeho funkce starosta. Starosta řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Volební období starosty jsou 4 roky. Připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje usnesení společně s dalším pověřeným členem. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce, jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Místostarosta zastupuje starostu při jeho nepřítomnosti. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

2.2.4 Výbory

Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce rozhoduje o počtu výborů a počet členů ve výboru musí být vždy lichý. Předsedou každé ho výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Podle zákona musí být vždy zřízen finanční výbor, který kontroluje hospodaření s majetkem a finančních prostředků v rámci hospodaření obce a plní další úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo obce. Dále musí být dle zákona zřízen kontrolní výbor, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování právních předpisů. Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné a jejich členy nemohou být starosta, místostarostové, tajemník ani jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce. Zřizování dalších výborů je v pravomoci zastupitelstva obce, plní pak úkoly, jimiž je zastupitelstvo obce pověřilo. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

2.2.5 Komise

Komise jsou iniciativní a poradní orgány rady obce. Mohou předkládat návrhy a náměty v rámci samostatné působnosti obce. Po projednání s ředitelem krajského úřadu jim může starosta svěřit výkon státní správy a pak se stávají výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti, v této oblasti jsou podřízeny a odpovědný starostovi. V tomto případě musí mít předseda komise zvláštní odbornou způsobilost. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

2.2.6 Obecní úřad, odbory a oddělení obecního úřadu

Jak výkon samosprávy, tak výkon státní správy v přenesené působnosti zabezpečuje obecní (městský) úřad. Obecní úřad řídí jmenovaný tajemník, je-li tato funkce zřízena. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Tajemník je pracovník v zaměstnaneckém poměru. Tato funkce se obligatorně zřizuje u pověřených obecních úřadů a obcí s rozšířenou působností. Tajemník řídí celý administrativní aparát, zajišťuje úkoly v přenesené působnosti, řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu, plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci pracovního úřadu, řídí a kontroluje jejich činnost, stanoví platy zaměstnancům podle mzdových předpisů v rozpočtové sféře. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. V rámci samostatné působnosti plní úkoly uložené zastupitelstvem obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a řídí organizace, které obec zřídila pro zabezpečení veřejných statků. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Obecní úřad vykonává administrativně-organizační činnosti související se samostatnou působností i přenesenou působností obce, respektive jejich orgánů. Obecní úřad je výkonným orgánem. Funkci obecního úřadu plní ve městech městský úřad, ve statutárních městech magistrát, úřady městských obvodů a městských částí. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

2.3 Majetek obce

Jedním ze základních předpokladů dobrého fungování místní samosprávy je vlastnictví odpovídajícího množství finančních prostředků a dalších forem majetku. Obce v ČR získávají potřebné prostředky ze tří základních zdrojů, tj. z výnosů rozpočtového určení daní, z výnosů obecního majetku a z dotací poskytovaných z národních i evropských zdrojů. (Pilný, 2014)

Obce jako ekonomické subjekty mají všeobecně nedostatek finančních prostředků k plnění svých ekonomických funkcí. Řada obcí si nedostatek finančních prostředků doplňuje půjčkami a tím dochází k jejich většímu nebo menšímu zadlužování. (Pilný, 2014)

„Jednou z cest zlepšení ekonomické situace municipalit je lepší hospodaření s municipálním majetkem. Z historie je známo, že za období existence tzv. první Československé republiky, obce v podstatě nedostávaly žádné pravidelné finanční prostředky z centra a na provozování obecní správy jim musely vystačit výnosy z obecního majetku.“ (Pilný, 2014, Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6643218>)

Vzhledem k tomu, že ve státním rozpočtu přetrvává neustálý deficit finančních prostředků, státní dluh stále roste, nelze předpokládat, že v příštích letech budou posíleny toky finančních prostředků do rozpočtů obcí. Obce a města jsou nuceny hledat jiné zdroje příjmů a jako první možností je efektivní hospodaření s majetkem obcí. (Pilný, 2014)

Majetek obcí a krajů je významným nástrojem rozvoje území – slouží k ovlivňování a plnění dlouhodobého sociálně-ekonomického rozvoje daného území. S rozvojem území úzce souvisí pořizování investic v lokálním a regionálním veřejném sektoru, které je zpravidla financované kombinací nenávratných a návratných příjmů. Hodnota majetku, jeho struktura podle účelu, ke kterému slouží, je velmi významným faktorem hodnocení bonity a ratingu daného subjektu územní samosprávy. (Peková, 2011)

Majetek je využíván územní správou hlavně k zabezpečování veřejných statků, prostřednictvím jeho využívání v organizacích v lokálním a regionálním veřejném sektoru (v organizačních složkách a příspěvkových organizacích). Majetek, který územní samospráva svěřuje do správy svým organizacím, je zároveň důležitým nástrojem řízení těchto organizací. Nepotřebný majetek pak může územní samospráva využít k podnikání a dosažení dalších příjmů do svého rozpočtu, které jsou závislé pouze na jejím samosprávném rozhodování. Úkolem managementu je hledat potřebné finanční zdroje pro zajištění údržby a oprav majetku, za které jsou obce odpovědné ze zákona a zpracovat kvalitní podkladové analýzy a hodnocení pro efektivní rozhodování volených orgánů. (Kadeřábková & Peková, 2012)

Vlastnictví majetku obce má specifické rysy. Jde o vlastnictví majetku jakožto společenství občanů žijících na daném území, nikoli majetek členů volených orgánů – zastupitelů, a tento fakt by měli mít zastupitelé na zřeteli, když o majetku rozhodují. Aby tomu tak bylo, jsou také k tomu přinuceni různými zákony – Ústava, zákon č.

172/1991 Sb., o převodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 150/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků České republiky do majetku krajů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, ve znění pozdějších předpisů. Volené orgány proto také za svá rozhodnutí o způsobech hospodaření s majetkem odpovídají svým občanům – voličům. (Peková, 2011)

Územní samospráva má možnost majetek nakupovat, pronajímat, prodávat, vkládat do podniků a organizací, zakládaných i jinými subjekty, např. u obcí s jinými obcemi nebo se soukromými subjekty, ať už z důvodu efektivnějšího zajištění veřejných statků nebo zabezpečení tržních či polotržních statků, nebo z důvodu posílení rozpočtových příjmů. Toto je spojeno s určitým rizikem podnikání, proto by měly příslušné orgány rozhodovat obezřetně o vkladech, aby se míra rizika snížila na minimum. (Peková, Pilný & Jetmar, 2012)

Vhodná struktura majetku je pro obce a kraje klíčovou, ale i složitou otázkou, protože hospodaření s ním ovlivňuje soubor veřejných statků a služeb poskytovaných občanům. Hospodaření s majetkem by mělo vycházet z dlouhodobých strategií a priorit územních celků, které jsou vyjádřeny v programech rozvoje obcí a krajů, územních plánech, regulačních plánech, cenové mapě, rozpočtovém výhledu apod. Smyslem programů rozvoje obcí a krajů je v rámci priorit obce zejména definovat dlouhodobější a významnější, zpravidla investiční záměry obce, které jsou pak podkladem pro udržování a rozšiřování majetku. (Provazníková, 2009)

Většina obcí a krajů v ČR hospodaří s majetkem relativně uvážlivě, dává přednost pronájmům před prodejem a svojí činností majetkovou základnu zvětšuje. Výjimkou byl prodej akcií infrastrukturním podnikům, kterých se obce zbavovaly hromadně. Pokud byl však výnos z prodeje akcií použit na kapitálové výdaje, lze uvedenou skutečnost akceptovat. Města byla pod tlakem nedostatečných finančních prostředků, které potřebovala na výstavbu a modernizaci komunální infrastruktury (vodovody, ČOV, kanalizace apod.). Většina obcí použila získané kapitálové příjmy na financování investic a nákup a rozšíření dlouhodobého hmotného majetku. (Provazníková, 2009)

2.3.1 Rozdělení majetku obce

Majetek obcí se vyznačuje značnou různorodostí. Ve vlastnictví obce se nachází věci od software či uměleckých děl, přes různá vybavení či stroje, dále obrovská škála nemovitostí jako jsou správní či bytové objekty, různá sportovní a kulturní zařízení, objekty a vedení technické a dopravní infrastruktury, také pozemky, ale i např. kostely, stravovací či ubytovací zařízení, lyžařské vleky či rozhledny. Z této pestrosti druhů majetku vychází i řada přístupů a členění majetku. K tomu, aby obec našla takovou strukturu majetku, která by odpovídala jejím potřebám a současně by byla také z hlediska rozpočtového hospodaření udržitelná, je nezbytné obecní majetek rozčlenit do kategorií, které odrážejí různé aspekty činností obce. (Binek, 2008)

Dle zákona č.172/1991 Sb., o přechodu některých věcí majetku ČR do vlastnictví obcí, lze obecní majetek rozdělit na hmotný a nehmotný. Hmotný majetek tvoří zejména nemovitosti (pozemky a budovy) a movité věci (zařízení atd.) a nehmotný majetek tvoří zejména majetková práva a pohledávky, peněžní prostředky na bankovních účtech v hotovosti, cenné papíry a nehmotná aktiva např. software, ocenitelná práva apod. (Pilný, 2014)

Z historického hlediska existuje řada bilančních teorií, které usilují o zachycení majetkového stavu a obvykle i majetkových toků. Účetní členění je jednoznačnou klasifikací, kdy je majetek podrobně rozčleněn mezi jednotlivé položky rozvahy. (Binek, 2008)

Podle účelu použití je možné obecní majetek rozdělit na obecní majetek, který slouží k výkonu funkcí samospráv, popř. funkcí veřejné správy v přenesené působnosti obce a majetek sloužící k veřejným účelům, tzn. k zabezpečení veřejných statků, tj. majetek nezbytný a na obecní majetek sloužící k podnikání, tj. majetek zbytný. (Pilný, 2014)

Účel majetku umožňuje provázat majetek s úkoly, k jejichž plnění slouží, a optimalizovat jeho objem i technické nakládání. Potřeba majetku k jednotlivým účelům závisí na zákonných povinnostech obce a na poskytovaném rozsahu služeb občanům.

Majetek můžete tedy rozdělit do pěti základních skupin: (Binek, 2008)

- majetek spojený s výkonem veřejné správy,
- majetek k zabezpečování veřejných statků a k prospěšným účelům,

- majetek k podnikání,
- finanční majetek v podobě majetkových podílů,
- majetek strategický.

Rozsah veřejné správy je určen zákonnými normami. Produkce veřejných statků je regulována legislativou, zejména ve smyslu rozdělení mezi jednotlivé úrovně veřejné správy, přesto obcím zbývá široký prostor pro volbu přístupu. Majetek sloužící k zabezpečování veřejných statků a plnění prospěšných účelů je nejrozsáhlejší. (Binek, 2008)

Majetek k podnikání je trochu diskutabilní. Podnikání obcí je přípustnou aktivitou, ale ne však primárním cílem. Příjmy z podnikání mohou být nicméně stabilním příjmem rozpočtu obce, zejména v případě pronájmu majetku. (Binek, 2008)

Finanční majetek ve formě majetkových podílů může sloužit jako majetková rezerva. (Binek, 2008)

Na plnění závazků, uspokojování potřeb obce a na činnost orgánů obce lze použít majetek sloužící k výkonu samosprávy. Jeho správa a údržba je povinností obce a je financována z rozpočtu obce nebo z příslušného účelového fondu obce. Do majetku obce, který je určen na výkon samosprávy patří např. budova obecního úřadu a její vybavení a příslušenství, služební dopravní prostředky, počítače, kopírky atd. (Pilný, 2014)

Majetek sloužící k veřejně prospěšným účelům je co do rozsahu nejrozšířenější. Nejčastěji jsou to místní komunikace, veřejná prostranství, parkoviště, veřejné osvětlení, kanalizace, místní vodovodní zdroje, rozvody vody, kanalizace, čističky odpadních vod, kulturní a společenské zařízení, školská zařízení a zařízení sociální péče aj. Tento majetek veřejně přístupný a je ho možno obvyklým způsobem využívat. Obec je povinna tento majetek spravovat a udržovat a to je financováno z obecního rozpočtu. Za používání tohoto majetku je možné v některých případech vybírat i místní poplatky. (Pilný, 2014)

Majetek určený pro podnikatelskou činnost slouží k vytváření a doplnění vlastních zdrojů rozpočtu (nedaňové příjmy). Aktiva obce vytváří konkurenční prostředí jiným subjektům, které podnikají na území obce. Podnikatelská činnost obcí je chápána jako činnost, při níž je obecní majetek v pohybu a přináší efekty buď v podobě zisku

nebo v podobě vytváření vhodného prostředí pro podnikatelskou aktivitu různých vlastnických vztahů. Do majetku určeného k podnikání patří i majetek, který obec pronajímá. (Pilný, 2014)

Vzhledem k různému předchozímu historickému vývoji, k různé poloze není složení majetku všech obcí stejné. Obecní majetek tvoří nejčastěji nemovitosti, movité věci, majetková práva, peněžní prostředky a cenné papíry. (Pilný, 2014)

2.3.2 Příjmy z majetku obce

„Prostřednictvím municipálního majetku a příslušných výnosů z hospodaření s majetkem může obec ovlivňovat rychlost a úroveň svého ekonomického a sociálního rozvoje včetně spolupráce s ostatními obcemi.“ (Pilný, 2014, Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6643218>)

Tento vliv závisí nejenom na skladbě majetku, ale i na hospodaření s tímto majetkem. Vlastní-li obec dostatečně velké množství obecního majetku, je posílena její ekonomická i politická nezávislost včetně širších možností meziobecní spolupráce. Ve vyspělých zemích věnují obce nakládání se svým majetkem velkou pozornost, jelikož jde o relativně jisté zdroje příjmů rozpočtu příslušné obce. (Pilný, 2014)

Na rozdíl od podnikatele, obec nesmí riskovat s nakládáním majetku, nesmí skončit v konkursu (bankrotu), protože úkoly obce musí být za všech okolností plněny, nechce-li dopustit narušení života v obci a tedy i ekonomiky. (Payne, 2015)

2.3.3 Hospodaření s obecním majetkem

Hospodaření s obecním majetkem upravují příslušné zákony, včetně zákona o hospodaření s rozpočtovými prostředky obcí (zák. č. 250/2000 Sb.).

Klíčovou povinností je povinnost nakládat s majetkem s péčí řádného hospodáře. Svou povahou se přitom jedná o obecnou zásadu, kterou je nutné respektovat při rozhodování o jakékoli majetkové dispozici, bez ohledu na to, zda rozhodnutí činí zastupitelstvo, rada, starosta nebo obecní úřad. (Furek, 2012)

Obec, jakožto veřejnoprávní korporace, má při nakládání se svým majetkem určité zvláštní povinnosti vyplývající právě z jejího postavení jako subjektu veřejného

práva. Proto i zde platí, že hospodaření s majetkem obce musí být maximálně průhledné, účelné a veřejnosti přístupné. (Furek, 2012)

Obce mají plnou právní subjektivitu, proto mohou vstupovat do smluvních vztahů, mohou nakupovat, prodávat a pronajímat vlastní movitý i nemovitý majetek a za určitých předpokladů mohou majetek i darovat. (Pilný, 2014)

Je nutné, aby majetek obce byl využíván účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly obce, které vyplývají ze zákonem vymezené působnosti. Povinností obce je pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obecní majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Do povinností obce patří chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. (Pilný, 2014)

Obec může disponovat se svým majetkem z ekonomického hlediska méně výhodně, je – li taková dispozice obhajitelná. Například obec může pronajmout prostory za cenu nižší než je v místě obvyklé nájemné, pokud se nájemce zaváže v pronajatém prostoru provozovat prodejnu potravin namísto herny. Tyto mikroekonomické důvody musejí být však reálně dány a obec s nimi musí počítat již při uzavírání smlouvy. Nelze libovolně uzavírat méně výhodné smlouvy bez jakéhokoli zdůvodnění, obec nesmí porušit své zákonné povinnosti. Odpovědnost za porušení je nejen politická, ale i právní, a to jak odpovědnost majetková, ta i v krajních případech i odpovědnost trestněprávní. (Furek, 2012)

Místní samosprávy mají právo s majetkem disponovat, tzn. mohou jej prodat nebo převést na jinou osobu, ale musí při tom dodržet podmínky, které stanovuje zákon o obcích. (Pilný, 2014)

Podle charakteru majetku, se kterým obec hospodaří, by měla příslušná obec zvolit adekvátní způsoby a formy jeho hospodářského využití, aby nezůstával bez užitku a nechátral. S tímto majetkem by se mělo hospodařit tak, aby byl zdrojem příjmů rozpočtu obce. (Pilný, 2014)

Obce ve vyspělých zemích věnují podnikání se svým majetkem velkou pozornost, protože právě z tohoto hospodaření plynou významné příjmy do jejich rozpočtu. Z dlouhodobého hlediska jsou tyto příjmy relativně stabilní, zejména jsou-li obce orientované více na dlouhodobý pronájem majetku než na bezprostřední prodej majetku, obzvlášť nemovitého. (Pilný, 2014)

Při nakládání s veřejným majetkem by měl rozhodovat veřejný zájem. Je velice nutné pečlivě zvažovat zakládání či zřizování právnických osob institucemi veřejné správy. „*Pokud bude veřejný majetek vložen do majetku samostatné právnické osoby při jejím založení, pak se stává majetkem soukromým - a to i v případě, kdy je „stát“ či obec jediným zakladatelem takové právnické osoby.*“ (Mockovčiaková, 1999, Dostupné z WWW: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=14885>) Případné zcizení nebo špatné hospodaření s majetkem je možné při zakládání právnické osoby ztížit, nikoliv však vyloučit. Toto ztížení je možné pronajmutím či vypůjčením veřejného majetku na základě smlouvy. (Mockovčiaková, 1999)

Jednou z forem hospodaření se obecním majetkem je jeho kapitalizace. Kapitalizace znamená transformaci hmotného i nehmotného majetku obce na majetek kapitálový. Kapitalizace hmotného majetku jeho vložením do majetku akciových nebo jiných kapitálových společností může sloužit k operativnějšímu prosazování ekonomických zájmů či investičních a jiných rozhodnutí, také se mohou vytvořit efektivnější struktury majetku obce. (Pilný, 2014)

Obce vlastníci pozemky mají možnost tyto pozemky výhodně směňovat a získávat tak prostředky pro svůj rozvoj. Obec si jako vlastník zajímavých pozemků při jejich směně nebo prodeji může klást podmínky jako je např. vybudování určité infrastruktury (komunikace, přívod vody, přívod elektřiny, přívod plynu aj.) Tímto se přenáší příslušná část nákladů na soukromý sektor a šetří se prostředky municipálního rozpočtu. (Pilný, 2014)

3 Rozpočtové hospodaření obce

Základním nástrojem hospodaření územních samosprávných celků je podle ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, jejich roční rozpočet, který vychází z rozpočtového výhledu.

Rozpočtový výhled (detailně popsán v kapitole č. 4) je pomocným nástrojem územního samosprávného celku, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Rozpočtový výhled je sestavován na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích (zejm. dlouhodobé závazky a pohledávky), o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků je potřeba uvažovat s jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku po celou dobu trvání závazku. (Otrusínová & Kubíčková, 2011)

V některých zemích se příprava víceletých rozpočtů stala nedílnou součástí sestavování ročního rozpočtu a je považována za klíčový nástroj řízení výdajů, v jiných zemích slouží jen jako podklad pro formulaci rozpočtové politiky. Obecně tedy lze víceleté rozpočtování definovat jako pomocný nástroj pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství. (Allen & Tommassi, 2001)

Územní samospráva zabezpečuje řadu úkolů, nejdůležitější jsou ale úkoly ekonomické povahy. Důležitým finančním nástrojem jsou rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy, případně další mimorozpočtové účelové fondy, které tvoří systém územní samosprávy. Rozpočet je jedním z nejdůležitějších nástrojů zajištění funkcí územní samosprávy – jejich financování. (Peková, 2011)

Hospodaření podle ročního rozpočtu je v každé obci ze zákona povinné. (Peková, 2011)

3.1 Změna zákona o účetnictví

Starostové a zastupitelé obcí se do roku 2010 setkávají s novým pojmem v účetních výkazech, a to s výsledkem hospodaření. Takovýto výsledek hospodaření se však neshoduje s výší výsledku rozpočtového hospodaření, který byl do konce roku 2009 jediným výsledkem hospodaření. V účetních výkazech se do konce roku 2009

vyjadřoval výsledek zúčtování příjmů a výdajů minulých let na účtu 933, který však vznikl z významně jiných dat, než je tomu u výsledku hospodaření dle akruálního principu. (Schneiderová, 2011)

1. lednem 2010 nabyla účinnosti vyhláška č. 410/2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška je vztažena na územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, státní příspěvkové organizace, státní fondy.

Vybrané účetní jednotky, kterých se tato vyhláška týká, byly nuceny aktualizovat účtový rozvrh a provést přeúčtování na nové účty. Podle nových účetních standardů se začalo účtovat počínaje účetním obdobím od 1. 1. 2010. MFČR zveřejnilo převodový můstek na novou směrnou účtovou osnovu. Členění směrné účtové osnovy na účtové třídy, účtové skupiny a syntetické účty je závazné pro všechny uvedené účetní jednotky. Účetní jednotka má možnost dále dělit syntetické účty na analytické účty. Na základě směrné účtové osnovy bude účetní jednotkou sestaven účtový rozvrh, ve kterém popíše syntetické, analytické a podrozvahové účty. (Svobodová et al, 2013)

Obcím vznikla povinnost vést účetnictví v plném rozsahu, příspěvkové organizace mají možnost zjednodušeného rozsahu, pokud povolí zřizovatel. Toto určuje zákon o účetnictví.

Vyhláška č. 410/2009 Sb. stanovuje:

- a) *„rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,*
- b) *uspořádání, označování a obsahové vymezení položek aktiv, pasiv v účetní závěrce, včetně vymezení podrozvahových účtů,*
- c) *uspořádání, označování a obsahové vymezení nákladů, výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce,*
- d) *uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze v účetní závěrce, včetně informací o nakládání s prostředky státního rozpočtu a rozpočtů územních samosprávných celků,*
- e) *uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu,*
- f) *směrnou účtovou osnovu,*

g) účetní metody, zejména způsoby oceňování a jejich použití včetně oceňování souboru majetku, postupy tvorby a použití opravných položek, postupy odpisování, postupy tvorby a použití rezerv,

h) závazný vzor částí účetní závěrky.“

Účetní závěrka je sestavována v české měně (Kč) a povinnými součástmi účetní závěrky jsou: (Zákon č. 593/1991 Sb. o účetnictví)

- a) rozvaha,
- b) výkaz zisku a ztráty,
- c) příloha,
- d) přehled o peněžních tocích a
- e) přehled o změnách vlastního kapitálu.

Oproti požadavkům v zákoně o účetnictví vyhláška uvádí navíc přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích.

V příloze vyhlášky jsou uvedeny závazné vzory rozvahy a výkazu zisku a ztráty v základní verzi a poté i pro organizační složky státu, územní samosprávné celky, příspěvkové organizace či státní fondy. Ostatní výkazy jsou uvedeny v základní, „univerzální“ verzi.

Závazný vzor rozvahy pro územní samosprávné celky uvádí na straně aktiv rozvahy rozdělení do čtyř sloupců - brutto, korekce, netto hodnoty běžného období a netto hodnoty minulého období. (Svobodová et al, 2013)

Závazný vzor výkazu zisku a ztráty uvádí rozdělení činností obcí na hlavní a hospodářskou za běžné a minulé období. Objeví se zde též čtyři sloupce jako v rozvaze. Hlavní činností se rozumí ta, pro kterou byla jednotka primárně zřízena, hospodářskou je myšlena doplňková, podnikatelská, vedlejší či jiná činnost. (Svobodová et al, 2013)

Přehled o peněžních tocích informuje o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků. Výkaz o změnách vlastního kapitálu rozepisuje položku „Vlastní kapitál“. Příloha vysvětluje informace z předchozích výkazů účetní závěrky. (Svobodová et al, 2013)

3.2 Rozpočet obce

„Rozpočet je finanční plán, který je zpracováván na základě „politického“ zadání, a který slouží k finančnímu a hospodářskému řízení subjektu.“ (Lorenc & Kašpárková, 2014, str. 9) Rozpočet je tvořen vždy na jedno rozpočtové období shodující se s kalendářním rokem. Základní funkcí rozpočtu je zabezpečení veřejných potřeb. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Rozpočet je především nástrojem řízení. Správné sestavení rozpočtu vyžaduje zkušenosti s chodem obce – existující výdaje, které vzniknou obci, určitě by bylo velkou chybou opomenout v rozpočtu. Ani u příjmů není vždy jasná jejich výše a musí se vycházet ze zkušeností zaměstnanců úřadu a z předchozích rozpočtů. (Schneiderová, 2010)

Rozpočet je závazný, ani starosta není oprávněn překročit schválený rozpočet. Povinnost dodržovat rozpočet nevychází jen ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2000 Sb.“), ale i ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZFK“). (Schneiderová, 2010)

Rozpočet je základním pilířem hospodaření územních samosprávných celků, jeho význam roste s mírou decentralizace veřejných rozpočtů - tzn. s narůstajícím podílem vlastních příjmů přidělovaných na základě zákona o rozpočtovém určení daní. Základním úkolem rozpočtu je co nejefektivněji využít finanční zdroje tak, aby byly co nejhospodárněji a nejefektivněji splněny úkoly, které jsou kladené na daný subjekt. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Mezi základní pravidla a předpoklady efektivního a transparentního fungování veřejných rozpočtů patří: (Lorenc & Kašpárková, 2014)

- jasné vymezení odpovědnosti jednotlivých úrovní veřejných rozpočtů, kdy je potřeba zvláštní pozornosti případnému překrývání odpovědností jednotlivých částí veřejných rozpočtů,
- stabilita předvídatelnost fiskální politiky – nemělo by docházet k pravidelným každoročním úpravám, dojde-li k nim, měl by být dopad na jednotlivé části veřejných rozpočtů popsán, jak do výše, tak i do časové charakteristiky, zároveň by měly být připraveny v dostatečném

časovém předstihu, aby se na tyto změny mohly veřejné rozpočty připravit,

- spolehlivé prognózy o disponibilních prostředcích na daný rok - územní samosprávné celky (dále jen „ÚSC“) nemají kapacity na samostatné zpracování analýz, které vedou k jejich určení. Ministerstvo financí by mělo pravidelně zveřejňovat informace o předpokládaném vývoji výběru daní.
- vyvážený systém rozdělení veřejných prostředků ve vztahu k ÚSC zahrnující následující prvky.
 - o solidarita v rozdělení veřejných prostředků – zabezpečí rovnoměrné plnění úkolů na celém území,
 - o spravedlnost,
 - o motivace – musí směřovat k aktivitě ÚSC,
 - o efektivnost, odpovědnost a minimalizace nestandardních postupů – spjatý zejména s mírou přerozdělovaných veřejných prostředků, jež nejsou z významné části přiděleny přímo v rámci rozpočtového určení daní, ale jsou přerozdělovány formou dotací centrálními úřady nebo kraji,
 - o rovnoměrné rozdělení veřejných prostředků
 - zohlednit všechny výdaje veřejného sektoru v rámci fiskální politiky,
 - rozdělení příjmů musí kopírovat výdajovou stránku veřejných rozpočtů – ÚSC musí být přiděleny dostatečné zdroje pro plnění jejich úkolů,
 - vždy je nutné posoudit, jaký vliv bude mít změna daňového zákona nejen na státní rozpočet, ale i na rozpočty ÚSC,
- modernizace systému rozpočtování, účetnictví a vykazování pro potřeby hospodaření, informovanosti a kontroly veřejných rozpočtů,
- definice kontrolních mechanismů zadlužování ÚSC.

Zastupitelstvo obce může přijmout roční rozpočet i odlišný od údajů obsažených v rozpočtovém výhledu. Tento rozdíl je dán tím, že v době sestavování rozpočtového výhledu obec vycházela ze skutečností, které jí byly známy v době jeho sestavování. Pokud po celé období, na které byl rozpočtový výhled sestavený, obec neprovedla žádnou úpravu v jeho údajích, není povinna již v době, kdy je sestavován návrh rozpočtu na konkrétní kalendářní rok údaje, obsažené pro tento rok v rozpočtovém výhledu, korespondovat se skutečností. Obec by měla při sestavování rozpočtu vycházet z rozpočtového výhledu a odlišnosti oproti němu by měly být odůvodněné a opodstatněné. Pokud údaje obsažené v rozpočtovém výhledu na další roky neodpovídají skutečnosti, měla by obec současně upravit i dříve schválený rozpočtový výhled na roky následující po sestavení a schválení rozpočtu. (Peterová, 2012)

„Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splacení jistiny úvěrů z předchozích let.“ (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Obce si převážně schvalují schodkový rozpočet, jehož očekávané příjmy v kalendářním roce se nerovnájí výdajům kalendářního roku. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů taxativně stanovuje, ve kterých případech může obec schválit rozpočet jako schodkový. Ten může být schválen tehdy, bude-li schodek uhrazen finančními prostředky z minulých let (peněžním fondem vytvořeným z přebytku z minulých let). Nemělo by dojít ke schválení schodkového rozpočtu, jehož příjmy jsou nižší než rozpočtové výdaje. Schopnost hradit rozpočtové výdaje návratnými zdroji by měla být zabezpečena před schvalováním rozpočtu. (Peterová, 2012)

3.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje plánování a rozhodování o tom, co je potřeba uskutečnit, plán realizace, provedení tohoto plánu při zohlednění dostupných zdrojů, zhodnocení dosažených výsledků a následné přizpůsobení stávajícího plánu. (Gross, 1998)

Podle Axelroda (1995) je rozpočtový proces systematickým hodnocením efektivnosti, účelnosti a účinnosti všech programů samosprávy a navržením potřebných

změn. Hospodaření obce je kontinuální, nikoliv roční a proto je potřeba využít zkušeností z minulosti pro budoucí plánování. (Axelrod, 1995)

Rozpočtový proces je základním nástrojem, který vede k dosažení cílů a vnitřní soudržnosti rozpočtové politiky. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Rozpočtový proces se dělí do následujících fází: (Provazníková, 2009)

1. analýza minulého období a stanovení priorit pro nadcházející rozpočtové období,
2. sestavení návrhu rozpočtu,
3. projednávání a schvalování,
4. kontrola plnění rozpočtu,
5. přehled o skutečném plnění rozpočtu prostřednictvím závěrečného účtu,
6. následná kontrola,
7. aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Rozpočet je finančním plánem určitého subjektu (obce) na rozpočtový rok, který obsahuje očekávané příjmy a schválené výdaje. Rozpočet je výsledkem rozhodování o způsobech využití zdrojů, které má obec k dispozici. (Sedmíhradská, 2003)

Rozpočet je připravovaný v souladu s předem definovanými zásadami a principy, měl by co nejobjektivněji zohlednit stanovené potřeby organizace a umožnit zapojení všech relevantních účastníků do rozpočtového procesu. Právě otevřenost rozpočtového procesu představuje účinný nástroj k naplnění rozpočtové politiky, k efektivnímu, účinnému naplnění veřejné služby. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Efektivita rozpočtu je do značné míry podmíněna vyváženým rozdělení kompetencí mezi volené zástupce a exekutivu. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Na rozsahu, struktuře a závazných ukazatelích rozpočtu se dá ukázat vyváženost. Je vhodné zvolit takovou konstrukci rozpočtu územních samosprávních celků, aby zastupitelstvu garantoval naplnění jeho vůle v alokaci veřejných prostředků, ale zároveň co nejméně omezoval zákonnou moc v bezprostředním, aktivním a efektivním hospodaření. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Velmi důležitou úlohu hraje v operacích s rozpočtem odborná zdatnost výkonné části územního celku, zastupitelů, členů finančního výkonu atd.

Rozpočet je koncipován tak že nevyužité nebo nespotřebované rozpočtové prostředky se nepřevádějí do dalšího rozpočtového období, ale vstupují do výsledku hospodaření. Tato skutečnost je příčinou zvýšených výdajů vždy koncem rozpočtového roku. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Jako podklad při sestavování rozpočtu slouží schválený rozpočtový výhled (detailně viz kapitola 4). Samotné sestavení a sběr podkladů pro jeho tvorbu provádí výkonný orgán obce, převážně finanční odbor. Návrh rozpočtu by měl vycházet z analýzy hospodaření minimálně dvou předchozích minulých období. Návrh rozpočtu je nejprve projednáván finančním výborem, společně s požadavky jednotlivých odborů a dále radou obce. (Marková, 2000)

Předtím než bude rozpočet schvalován zastupitelstvem, je nutné návrh zveřejnit po dobu minimálně 15 dní na úřední desce a webové stránce obce, aby se k němu mohli občané svobodně vyjádřit vznést případné připomínky. (Marková, 2000)

Zveřejnění rozpočtu města umožňuje jeho vedení oznámit občanům změny priorit, důvody pro přijatá rozhodnutí a vizi do budoucna. Rozpočtový proces je efektivním nástrojem, který umožní občanům rozumět potřebě změn a důvodům pro určitá politická rozhodnutí. (Petersen & Strachota, 1991)

V případě, že bude rozpočet schválen v termínu, hospodaří obec od 1. ledna podle nově schváleného rozpočtu. Jelikož se běžně stává, že se skutečné plnění liší od rozpočtových údajů, jsou podle § 16 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů prováděny změny v rozpočtu prostřednictvím rozpočtových opatření. Tato opatření jsou prováděna a schvalována především radou obce v rozsahu, který mu vymezí zastupitelstvo. Finanční odbor obce zajišťuje průběžnou kontrolu obce a předává zastupitelstvu či radě výslednou zprávu o plnění rozpočtu. Podle zákona o rozpočtových pravidlech je obec povinna nechat si přezkoumat své hospodaření u krajského úřadu nebo externího auditora. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Podle Schumana a Olufse (1988) by měl zveřejněný rozpočet poskytnout odpovědi na následující otázky:

1. odkud přicházejí do rozpočtu finanční prostředky,
2. za co jsou utraceny/na co jsou použity,

3. jaké přinesou výdaje výsledky,
4. jak zjistíme, jestli bylo očekávaných výsledků dosaženo,
5. zda existuje způsob, jak určit v jaké míře byly dosaženy očekávané výsledky.

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření obce souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu. Podle zákona o obcích musí být závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projednán do 30. června následujícího roku. Důležitou roli v dohledu nad hospodařením vykonává finanční výbor, který si povinně zřizuje zastupitelstvo obce jako svůj iniciativní a kontrolní orgán. (Rektořík, 2002)

3.4 Rozpočtová skladba

Peněžní operace, které souvisejí s plněním úkolů územních samosprávných celků, jsou členěny rozpočtovou skladbou. Jedná se o skutečnosti, které jsou posláním organizace, jako je veřejný úkol a péče o vlastní majetek. Rozpočtová skladba je prezentována jako analytické členění bankovních a jiných účtů. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Podle zákona č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, třídí rozpočtová skladba příjmy a výdaje z různých hledisek do jednotek třídění, kterými jsou povinny označovat své rozpočtové i skutečné příjmy a výdaje organizační složky státu a právnické osoby, které jsou uvedené v prvním odstavci tohoto zákona. (Zákon č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě)

Dalo by se říci, že se jedná o systém kódů, jež jsou přiřazovány jednotlivým finančním transakcím, na základě čehož se dá rozeznat typ peněžních operací a do jakých odvětví byly směřovány. (Císařová & Pavel, 2008)

Mimo rozpočtové hospodaření podle zákona vykazujeme: (Peterová, 2012)

1. **cizí prostředky** - to jsou peněžní prostředky, o nichž se neví, jsou územně samosprávného celku, nebyly správně označeny, tudíž se neví, komu patří; analogií je depozitní účet, v jehož prospěch se převádí prostředky určené k vynaložení jeho prostřednictvím
2. **sdužené prostředky** – na základě smlouvy o sdužení

3. **prostředky z podnikatelské činnosti** – podnikatelská činnost obce se sleduje mimo rozpočtové příjmy a výdaje, výsledek této podnikatelské činnosti se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu obce za uplynulý rok.

Rozpočtová skladba se řídí následujícími zásadami: (Lorenc & Kašpárková, 2014)

- zásada jednotnosti – jde o jednotnou soustavu, která se uplatňuje v celém systému veřejných rozpočtů,
- zásada závaznosti – tato soustava je závazná, má danou strukturu a formát – je upraven právním předpisem,
- „cash“ princip – jde o členění příjmů a výdajů, tzn. rozpočtovou skladbou jsou zásadně identifikovány peněžní pohyby,
- „brutto“ princip – příjmy a výdaje jsou v rozpočtu zaznamenány v hrubém vyjádření,
- zásada dlouhodobé stability třídění – z důvodu potřeb vytvářet rozpočtové analýzy je třeba systém rozpočtové skladby upravovat s velkým zřetelem na spolehlivost a relevantnost získaných statistických informací,
- zásada kompatibility – je nutné, aby byl systém rozpočtu sladěn s našimi i mezinárodními účetními a statistickými standardy,
- zásada srozumitelnosti - informace přepokládané pomocí rozpočtu nejsou jen pro úzký okruh odborníků, ale i pro širokou veřejnost.

Návrh rozpočtu je připravován tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, kterými se mají při svém hospodaření povinně řídit výkonné orgány územního samosprávného celku, právnické osoby jím zřízené či založené a další osoby, které mají být příjemci dotací a příspěvků rozpočtu. Protože není nikde stanoveno, do jakých podrobností musí být rozpočet rozčleněn, je na vůli zastupitelstva, v jakých podrobnostech si nechá návrh rozpočtu předložit, zda se použije třídění podle rozpočtové skladby v detailním rozpisu do paragrafů a položek již pro návrh, nebo bude detailní členění provedeno při rozpisu rozpočtu. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

V současné době je největším problémem převažující formálnost postupu určení, hodnocení a kontrole hospodaření podle stanovených závazných ukazatelů, okořeněné množstvím přežitků a předsudků, čímž se vzdalujeme od podstaty a účelu. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

3.4.1 Druhové členění rozpočtové skladby

Základním členění peněžních operací je druhové členění. Jedná se o podrobnější analytické členění operací, které zdůrazňuje jejich ekonomický nebo ekonomicko-právní charakter. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Druhové členění je identifikováno čtyřmístným strukturovaným číslem, kdy pokud postupujeme zleva, nám první číslice označuje třídu, první dvě seskupení položek, a konečné tři číslice označují položku. Speciální položka má vždy přednost před položkou obecnou je nutné co nejpřesněji identifikovat ekonomickou a právní podstatu skutečnosti. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Příjmy rozpočtu

Příjmy rozpočtu jsou vymezeny položkami třídy 1 – 4. Příjmy je možné rozdělit na příjmy vlastní a přijaté dotace. Dotace jsou ze své podstaty příjmem nestabilním, protože není možné dopředu stanovit, zda se dotaci podaří získat. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Daňové příjmy

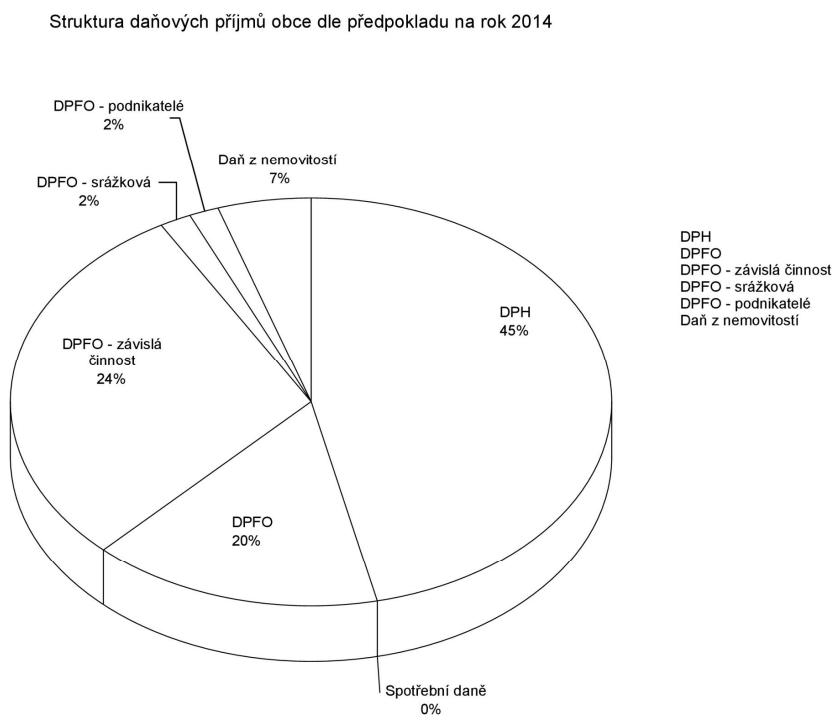
Hlavním a rozhodujícím zdrojem příjmů obecních rozpočtů by neměly být zisky z podnikání či jiné hospodářské činnosti obce, ale povinné platby stanovené zákonem, zejména daně a poplatky. Daňové příjmy tvoří z hlediska svého rozsahu nejvýznamnější část obecních rozpočtů. (Břeň, 2010)

Do rozpočtu obce plyne celý výnos daně z nemovitostí. Významnější druh daňového příjmu v rozpočtu obce tvoří podíl na výnosu daně z příjmů – daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob. Další část daňových příjmů tvoří podíl na výnosu daně z přidané hodnoty. Poslední nedílnou součástí příjmů rozpočtu obce jsou místní poplatky (upravené zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích), kterými jsou poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. (Peková, 2011)

Ve Spojených státech jsou majetkové daně jedním ze základních daňových příjmů územních samosprávných celků. Nicméně kvůli distribučnímu dopadu majetkové daně a kvůli rozdílným daňovým základům v různých lokalitách je neustále terčem kritiky a cílem reformy. (Wallace, 2010)

Struktura daňových příjmů na rok 2014 je popsána a grafu č. 1.

Graf 1: Struktura daňových příjmů obce dle předpokladu na rok 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle Lorenc & Kašpárková, 2014

Již schválená novela zákona o rozpočtovém určení daní ruší jeden tzv. motivační prvek, a to podíl obcí na výnosu z daně z příjmů fyzických osob z příznání, který už neplní svou funkci, a to motivovat obce k podpoře podnikání. Obce jeho zrušení požadují dlouhodobě, protože většina z nich je na něm ztrátová, je to prvek zcela nesolidární. (Ryšavý, 2016)

Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy patří především příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky za některé místní a regionální smíšené veřejné statky, pokud nejsou příjmem neziskové organizace – provozovatele služby, sankční příjmy, tj. přijaté pokuty, pokuty za přestupky apod., ostatní příjmy, např. přijaté úroky z vkladů. (Peková, 2011)

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce získávají prodejem majetku. Tímto prodejem získá obec jednorázový příjem do svého rozpočtu. Mezi tyto příjmy se řadí i sponzorské dary na pořízení investic. (Peková, 2011)

Přijaté transfery

Jedná se především o přijaté dotace, které jsou neinvestiční (na financování provozních, neinvestičních potřeb) a investiční (kapitálové). Převážná většina dotací teče do rozpočtu obce z rozpočtu státu. (Peková, 2011)

Výdaje rozpočtu

Výdaje jsou vymezeny položkami třídy 5 a 6, jsou to výdaje konečné a půjčky, které byly poskytnuty jako akt rozpočtové politiky. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Běžné výdaje

Největší skupinou výdajů územních rozpočtů jsou běžné výdaje. Souvisí s financováním produkce, resp. zabezpečováním veřejných statků. Výše těchto výdajů je závislá na rozsahu, struktuře a kvalitě poskytovaných veřejných statků, v případě smíšených veřejných statků i na způsobu konstrukce užitelských poplatků. (Peková, 2011)

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží především k financování investic v lokálním a regionálním veřejném sektoru. (Peková, 2011)

3.4.2 Odvětvové třídění rozpočtové skladby

Odvětvové třídění rozpočtové skladby odpovídá na otázku, k čemu slouží daná činnost, tedy jakou funkci má uvedená operace. Podstatné je, kam a za jakým účelem je operace realizována (zajištění vzdělání v základní škole, údržba lesa, hospodaření s byty a podobně), nikoliv jakými kroky a jakými ekonomickými či právními postupy budeme činnost provádět. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Odvětvové členění je vzhledem ke svému charakteru, srozumitelnosti a přehlednosti jednoznačně základním zdrojem informací o hospodaření ÚSC pro širokou skupinu uživatelů, především zastupitelů a občanů. Při schvalování rozpočtu nebo

rozpočtového výhledu je odvětvové členění zároveň i nástrojem, jak mohou zastupitelé ÚSC určit cíle a úkoly a vyčíslit i potřebné finanční prostředky na jejich splnění. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Struktura odvětvového členění vychází ze čtyř úrovní. První číslice zleva označuje skupinu, první dvě číslice oddíl, první tři pododdíl a všechny čtyři čísla označují konkrétní paragraf. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

V případě odvětvového členění platí základní pravidlo, že vše zařadíme na paragraf, který odpovídá převažujícímu účelu operace, aniž bychom poměřovali podíl jednotlivých částí. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

3.5 Přezkoumání hospodaření

Obce a dobrovolné svazky obcí jsou povinny dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Přezkoumání hospodaření upravuje zákon č. 420/2004 Sb. Mohou požádat o provedení přezkoumání hospodaření buď krajský úřad, anebo krajskému úřadu oznámit, že se rozhodly zadat přezkoumání auditorovi. Nejpozději do 31. ledna následujícího roku musí informovat o uzavření smlouvy s auditorem příslušný krajský úřad. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

„Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku. Zákon výslovně neuvádí, že zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho zveřejnění.“ (Lorenc & Kašpárková, 2014, str. 55) Je však vhodné, aby byla zveřejněna s ohledem na informovanost občanů. Pokud územní samosprávný celek zprávu nezveřejní společně s návrhem závěrečného účtu, nejedná se o správní delikt. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Veřejnoprávní finanční kontrola probíhá ve dvou formách - průběžné a následné. První při průběžné kontrole se zkoumá dodržování stanovených podmínek a postupů při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací. Následná kontrola se zabývá údaji o hospodaření, zda věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků, zda tyto údaje odpovídají skutečnosti, zda jsou v souladu s právními předpisy, schváleným rozpočtem, programy apod. (Kadeřábková, Peková, 2012)

4 Rozpočtový výhled

„Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku a svazu obcí sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.“ (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

Rozpočtový výhled by měl být schválen zastupitelstvem územního samosprávného celku, stejně jako jeho následné úpravy, které vycházejí ze změn legislativy, změn záměrů v rozvoji subjektu aj. (Obrovský, 2001)

Zákon nestanovuje, kdy má být rozpočtový výhled schválen. Zastupitelstvo územního samosprávného celku o něm může rozhodovat buď ve stejném, a nebo v jiném termínu než v jakém schvaluje rozpočet. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Zákon ukládá povinnost sestavovat rozpočet podle rozpočtového výhledu. Toto ustanovení posiluje význam rozpočtového výhledu, kdy stanovuje zobrazovat cíle, potřeby a možnosti účetní jednotky. Zároveň ukládá účetní jednotce povinnost průběžně reagovat na nové, významné situace a korigovat rozpočtový výhled. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Sestavení samotného rozpočtového výhledu není v zákoně upraveno. Zpravidla se vyhodnocují příjmy a výdaje v minulých letech v aktuálním období a tyto informace doplníme o předpokládaný vývoj inflace, změny v daňových zákonech, změny v rozpočtovém určení daní apod. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

U příjmů je důležité odhadnout vývoj daňových příjmů na základě rozpočtového určení daní a vývoji vlastních nedaňových příjmů apod. Do rozpočtového výhledu lze zapojit i dotace, u kterých je reálný předpoklad jejich získání. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Ve výdajích je nutné nejdříve zabezpečit úkoly, které plynou z poslání organizace, výkonu státní správy a další povinnosti vyplývající z obecně závazných předpisů. Nutné je zahrnout příspěvky na provoz zřízovaných organizací, závazky z uzavřených smluv, splátky a úroky z úvěrů a půjček, výdaje spojené s péčí o vlastní majetek, výdaje na investice, které byly započaty v minulých letech a teprve po té výdaje na nové investice. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Aby byl rozpočtový výhled co nejpřesnější, je vhodné postupovat podle následujících kroků: (Obrovský, 2005)

- zpracování analýzy hospodaření územního samosprávného celku za uplynulé dva až tři rok,
- rozdělení analyzovaných dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje,
- přiřazení hodnot do rozpočtového výhledu na základě střednědobého výhledu státu,
- z analýzy běžných příjmů a výdajů lze vysledovat určité závislosti, na jejichž základě lze jednotlivých položkám přiřadit koeficienty pro další léta,
- odhad plnění nahodilých položek v budoucnu
- představy o plánu investic dle územního plánu,
- zahrnutí dluhové služby podle uzavřených úvěrových smluv.

Rozpočtový výhled může být schválen v detailním členění podle jednotlivých paragrafů a položek rozpočtové skladby. Vhodná je agregace jak na úrovni položek, tak i na úrovni paragrafů. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

Existují i jistá negativa při sestavování rozpočtového výhledu. Jedním z nich je nedostatek flexibility, např. při změně podmínek realizace určitých projektů, dalším negativem je větší časová náročnost pro odpovědné pracovníky při zavádění rozpočtového výhledu do běžného fungování organizace. Dalším negativem je nejistota při sestavení rozpočtového výhledu v nestabilním prostředí, které ovlivňuje hospodaření. (Lorenc & Kašpárková, 2014)

5 Metodika

Cílem této diplomové práce je analýza hospodaření města Horní Planá, na základě provedené analýzy doporučit případná opatření vedoucí k dosažení optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností, popřípadě nalezení možných zdrojů financování.

Analýza hospodaření je prováděna v časovém horizontu pěti let, tj. od roku 2010 do roku 2014. Data a informace jsou čerpány z výkazů poskytnutých účetní jednotkou městem Horní Planá, jedná se hlavně o závěrečné účty města, rozvahy, výkazy zisku ztráty a výkazy o peněžních tocích.

Teoretická část diplomové práce je napsána na základě nastudování odborné literatury, odborných článků z periodik a příslušné legislativní úpravy problematiky obcí, rozpočtů obcí a majetku obcí, jako je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

V úvodu praktické části práce jsou uvedeny základní informace o účetní jednotce městu Horní Planá, její činnosti a používané účetní metody.

Praktická část práce je rozdělena do čtyř dílčích částí. První část je věnována analýze rozpočtového hospodaření, tzn. jak obec plnila své rozpočty ve sledovaném období. Jsou analyzovány jednotlivé roky samostatně, pomocí tabulek a grafů s komentáři a následně shrnuty v dílčí podkapitole.

Druhá část praktické části práce je věnována analýze peněžních toků účetní jednotky. Je analyzován jejich průběh za pomoci grafů v horizontu pěti let a posuzovány vlivy na jejich výrazné změny.

Ve třetí části je analyzován majetek města Horní Planá. Tato část je zaměřena zejména na složení majetku účetní jednotky a na zdroje jeho financování.

Ve čtvrté části je navržen rozpočtový výhled od roku 2016 do roku 2020 a následné posouzení průběhu rozpočtovaných příjmů a výdajů. Rozpočtový výhled je sestavován na základě požadavků § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Posledním bodem praktické části práce je vyhodnocení analýz a navržení opatření vedoucí ke zkvalitnění hospodaření účetní jednotky.

Použité metody v praktické části práce jsou analýza, komparace, pozorování a popis.

Všechny grafy a tabulky, použité v praktické části diplomové práce jsou zpracovány v programu Microsoft Word 2007 a Microsoft Excel 2007.

6 Analýza hospodaření města Horní Planá

Město Horní Planá leží na svahu levého břehu Lipenské vodní nádrže. Severně od Horní Plané se zvedá Dobrovodský kopec a Křížový vrch. Z vrcholů se otvírá pohled na působivé panorama jižní části Šumavy a Lipenskou přehradu. Při dobré viditelnosti lze dohlédnout až na vrcholky rakouských Alp.

V současnosti je Horní Planá rychle se rozvíjejícím turistickým střediskem. Lipenská nádrž a Národní park Šumava nabízejí výborné podmínky pro vodní sporty, pěší turistiku i cykloturistiku. V zimě uspokojí upravené běžecké stopy a dostupná lyžařská střediska na Lipně či Hochfichtu v Rakousku i náročnější vyznavače zimních sportů. Příjemným zážitkem je bruslení na zamrzlé přehradě.

Dnes má Horní Planá více než 2200 obyvatel a je největším městem v na břehu Lipenské přehrady.

Pod město Horní Planá spadají i další okolní osady – Zvonková, Bližší Lhota, Hory, Pernek, Maňava, Jelm, Hodňov, Olšina, Žlábek, Hůrka, Karlovy Dvory a Jenišov.

Horní Planá je městem s přenesenou působností - stavební odbor, sociální odbor, kontaktní místo státní sociální podpory, odbor životního prostředí, matrika.

ÚSC provozuje hlavní činnost a vedlejší hospodářskou činnost. V hlavní činnosti se provádí provoz informačního centra a kulturního informačního centra, lesní hospodářství, činnosti spojené s pitnou vodou a čištěním odpadních vod, provoz základní školy, provoz domu s pečovatelskou službou, pronájem a prodej pozemků a pronájem nebytových prostor včetně krátkodobého pronájmu. Ve vedlejší hospodářské činnosti se provádí pronájem bytového fondu, nebytových prostor, provoz vnitrozemské plavby - převoz, činnosti spojené s údržbou veřejného prostranství a sportovní haly, údržba veřejného osvětlení.

Účetní metody, které účetní jednotka používá, vycházejí ze zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 410/2009 Sb., ČÚS č. 701 až 708, MP/28/OEKO Příklady účtování pro obce a DSO od 28.5.2014, jehož účetní aspekty byly schváleny zástupci MF ČR.

Účetní jednotka používá tyto účetní postupy:

- a) způsob účtování zásob dle metody B
- b) účtování opravných položek se provádí ke konci roku k 31.12.

- c) majetek se odepisuje rovnoměrně, zůstatková cena majetku je stanovena na 5%, odpisy a rozpouštění transferů se provádí měsíčně zálohově a na konci kalendářního roku se provede porovnání záloh a skutečnosti a rozdíly se doučtují.
- d) účetní jednotka účtuje o sociálním fondu prostřednictvím účtu 401 419 a 419
- e) účetní jednotka účtuje o cizí měně - EURO. Kurz používá pololetní. Stanovuje se k prvnímu dni kalendářního pololetí, který vyhlásí ČNB. Pro 2. pololetí roku 2014 je kurz 27,430 Kč/EURO.

Účetní jednotka se ke dni 01.05.2009 stala plátcem DPH.

6.1 Analýza rozpočtového hospodaření

Tato kapitola se zabývá analýzou hospodaření vybrané účetní jednotky. Kapitola je rozdělena do třech dílčích částí, první část je věnována analýze rozpočtového hospodaření, druhá část je zaměřena na cash flow obce a třetí část se zabývá analýzou hospodaření obce s jejím majetkem.

6.1.1 Rozpočtové hospodaření rok 2010

Rozpočet za rok 2010 byl schválen jako přebytkový, tzn. rozpočtované příjmy byly vyšší než rozpočtované výdaje. Před schválením rozpočtu se hospodařilo dle rozpočtového provizoria¹.

Příjmy schváleného rozpočtu 79.373.761,- Kč.

Výdaje schváleného rozpočtu 79.118.397,- Kč.

Financování -255.364,- Kč.

Financování bylo tvořeno:

- zapojením zůstatku na bankovních účtech ve výši +8.808.130,- Kč

- dlouhodobý úvěr +9.975.870,- Kč

- uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků -19.039.364,- Kč.

Financování celkem -255.364,- Kč.

¹ Rozpočtové provizorium představuje skutečnost, kdy se čerpání příjmů a výdajů bude řídit na základě předešlého roku, až do schválení nového řádného rozpočtu.

Největší navýšení nastalo oproti rozpočtovaným příjmům zejména u příjmů: daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (podnikání, pronájem), poplatků za užívání veřejného prostranství, poplatků z ubytovací kapacity, daň z nemovitostí, pronájem rekreačních zařízení nebo úroky na spořicí účet.

Rozpočtované výdaje byly oproti schválenému rozpočtu dodrženy.

Úspora rozpočtovaných výdajů byla zejména pak v lesním hospodářství, v činnostech spojených s komunálními službami a územním rozvojem (GP, kolky, daň z převodu nemovitostí), mezinárodní spolupráce.

Město v roce 2010 použilo k financování úvěr v objemu Kč 10.500.000,- na financování investiční akce „Rekonstrukce kotelny ve městě Horní Planá“. První splátka úvěru bude až v červnu roku 2011 a bude postupně splácen do roku 2014.

V tabulce č. 1 je porovnáván schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutečně vynaložené příjmy a výdaje pro rok 2010.

Tabulka 1: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2010

Položka	Rozpočet Schválený (RS) v Kč	Rozpočet Upravený (RU) v Kč	Skutečnost k 31.12.2010 v Kč	% plnění skutečnosti k RS
Příjmy	79.163.761,00	79.058.889,95	79.058.584,76	99,86
Výdaje	78.908.397,00	79.866.617,00	79.865.453,51	101,21
Saldo	255.364,00	-807.727,05	-806.868,75	3,15

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města Horní Planá

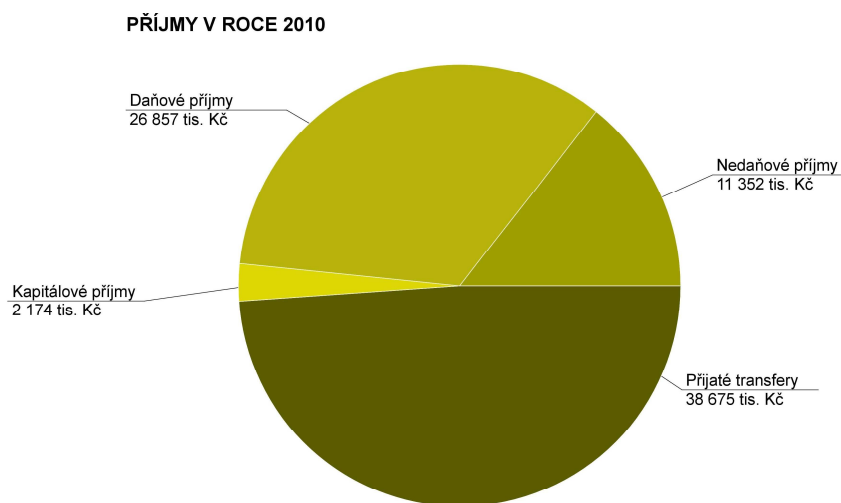
V průběhu roku čerpala obec dotace ze státního rozpočtu, které podléhaly finančnímu vypořádání. Zejména se to týkalo dotace na sociální dávky, dotace na výkon státní správy, dotace na činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů, dotace z EU a SFŽP na rekonstrukci kotelny a dotace z programu ROP na akci ZŠ Horní planá – Bezpečné místo.

Příjmy 2010

Největší podíl na celkových příjmech v roce 2010 měli přijaté dotace (dotace od ROP-Bezpečné místo v ZŠ H. Planá, dotace od SFŽP a EU-rekonstrukce kotelny) a nejmenší podíl zase kapitálové příjmy (prodej pozemků).

Strukturu příjmů za rok 2010 je zobrazuje graf č. 2.

Graf 2:Struktura příjmů za rok 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2010/obce/detail/00245895>>

Daňové příjmy byly naplněny celkově na 97,07 %. Toto číslo je především ovlivněno inkasem daně z příjmů právnických osob a daně z příjmu fyzických osob, kde bylo inkaso vyšší než plánované. Daňový příjem obce však nelze ovlivnit, protože je přímo závislý na celostátním výběru daní. Mají podíl 34 % na celkových příjmech.

Struktura daňových příjmů je znázorněna v tabulce č. 2.

Tabulka 2:Struktura daňových příjmů za rok 2010

Položka	Skutečnost	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet
Sdílené daně	21 093 219,-	22 652 000,-	21 093 240,-
Místní poplatky	3 070 476,-	3 148 000,-	3 070 510,-
Správní poplatky	351 810,-	257 000,-	351 810,-
Daň z nemovitostí	2 251 834,-	1 500 000,-	2 251 840,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Plnění nedaňových příjmů bylo na 148,61 %. Toto procento je ovlivněno zejména zvýšením příjmů z poskytování služeb, příjmy z prodeje zboží, přijatými nekapitálovými příspěvky a přijatými ostatními nedaňovými příjmy. Mají 14 % podíl na celkových příjmech.

Kapitálové příjmy byly splněny na 217,36 %. Je to způsobeno prodejem a pronájmem pozemků. Tvoří téměř 3 % podíl na celkových příjmech.

Plnění přijatých dotací bylo splněno na 374,6 %. Mají nejvyšší plnění z příjmů. Všechny přijaté dotace byly řádně a včas vypořádány. Jejich podíl na celkových příjmech tvoří 49 %.

Výdaje 2010

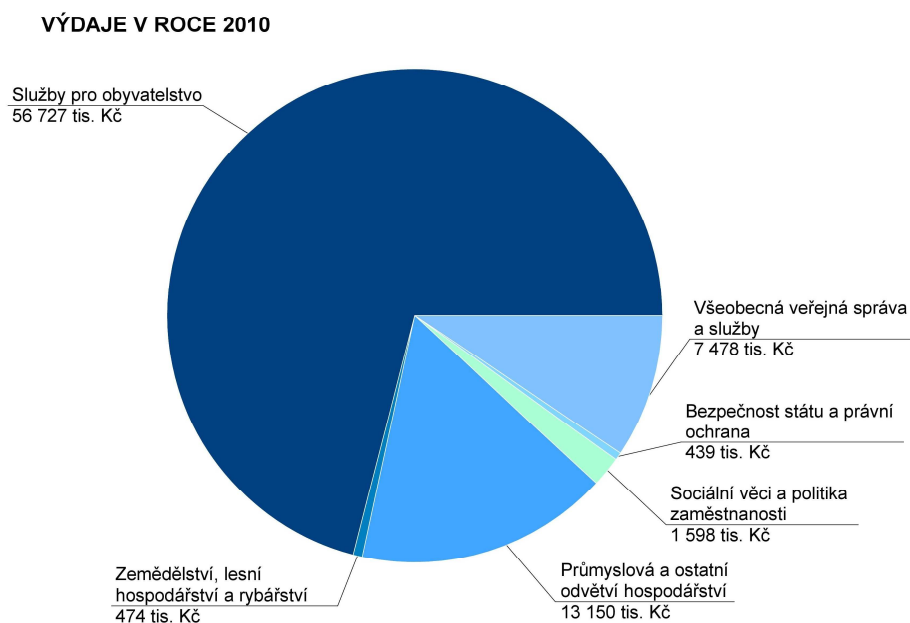
U běžných výdajů jako je nákup materiálu, nákup ochranných pomůcek, spotřeba tepla, spotřeba elektrické energie, nákup programového vybavení a nákup ostatních služeb, došlo k čerpání na 562,23%.

Čerpání kapitálových výdajů bylo splněno na 99,73%. Toto čerpání je výrazně ovlivněno investicemi, kdy došlo k realizaci plánovaných staveb. Mají 65 % podíl na celkových výdajích.

Dle odvětvového členění má největší podíl na výdajích výdaje na služby pro obyvatelstvo, tj. 71%, dále pak výdaje na průmyslová a ostatní odvětví 16% a 9% podíl tvoří na výdajích výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby.

Struktura výdajů pro rok 2010 je znázorněna v grafu č. 3.

Graf 3: Struktura výdajů za rok 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2010/obce/detail/00245895>>

V roce 2010 byly výdaje po většinu měsíců větší než příjmy. Pouze v měsících březnu a listopadu příjmy převýšily výdaje.

Příjmy města byly převážně naplněny příjmy sdílených daní, jejichž objem stejně jako jejich dynamika přímo souvisí s celostátním inkasem sdílených daní. Nárůst nastal u daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, která byla naplněna o 76,45 % více, než bylo plánováno v rozpočtu, daně z příjmů fyzických osob z kapitálu, která byla o 2,73 % naplněná víc, než bylo plánováno v rozpočtu a odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, jež byly přeplněny o 73,55% proti rozpočtu. U nedaňových příjmů byl největší nárůst u příjmů z poskytování služeb, zejména v oblasti zájmové činnosti – pronájem kempů, pronájem pozemků, příjmy z prodeje zboží a přijatých úroků. Vyšší inkaso kapitálových výdajů ovlivnil jednoznačně příjem z prodeje a pronájmu pozemků.

U výdajů obce v roce 2010 došlo k nárůstu oproti plánovanému rozpočtu. Celkově běžné výdaje byly přečerpány o 462,23% a kapitálové výdaje měly úsporu 0,27 %. Běžné výdaje tvořily především výdaje na mzdy, nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku, dále materiálové náklady, elektrická energie, služby telekomunikací a radiokomunikací, služby peněžních ústavů (patří sem i pojištění majetku), konzultační a poradenské služby, opravy a udržování, spotřeba tepla, PHM a studené vody. Kapitálové výdaje tvořily především výdaje na investice: např. výstavba dětského hřiště, přestavba budovy převozu, rekonstrukce kotelny na biomasu, výstavba cyklostezky nebo zlepšení podmínek výuky v ZŠ Horní Planá.

6.1.2 Rozpočtové hospodaření rok 2011

Rozpočet za rok 2011 byl schválen jako schodkový, rozpočtované příjmy byly nižší než rozpočtované výdaje. Před schválením rozpočtu se hospodařilo dle rozpočtového provizoria.

Příjmy schváleného rozpočtu 50.432.810 Kč

Výdaje schváleného rozpočtu 54.459.206 Kč

Financování 4.026.396 Kč

Financování bylo tvořeno:

- zapojením zůstatku na bankovních účtech ve výši -2.973.604 Kč

- dlouhodobý úvěr +10.500.000 Kč

- uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků – 3.500.000 Kč

Financování celkem 4.026.396 Kč

Největší navýšení nastalo oproti rozpočtovaným příjmům zejména u příjmů: daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, prodej dřeva, v úhradě neinvestičních výdajů za dojíždějící žáky, prodej obecních pozemků či vybrané správní poplatky za rybářské lístky, které byly novou položkou příjmů.

Rozpočtované výdaje byly oproti schválenému rozpočtu dodrženy, i když nastaly i neplánované výdaje.

Úspora rozpočtovaných výdajů byla zejména v lesním hospodářství, v činnosti knihovny, v činnostech spojených s komunálními službami a územním rozvojem (GP, kolky, daň z převodu nemovitostí).

Město v roce 2011 použilo k financování 2 úvěry v objemu 685.505 Kč na financování nákupu majetku. Jedním z nich bylo pořízení osobního automobilu Škoda Octavia, celková hodnota pořízeného majetku byla 290.505 Kč, z toho úvěr ve výši 235.505 Kč, který je splácen v pravidelných měsíčních splátkách. Druhý úvěr byl na nákup komunálního vozidla UNITRAC, jehož celková pořizovací cena byla 1.950.000 Kč, úvěr ve výši 450.000 Kč je taktéž splácen v pravidelných měsíčních splátkách. Dále obec v roce 2011 začala splácet úvěr ve výši 10.500.000 Kč, který čerpala na akci „Rekonstrukce kotelny ve městě Horní Planá“. První splátka úvěru byla v červnu 2011, postupně bude splácen do roku 2014.

V tabulce č. 3 je porovnáván schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutečně vynaložené příjmy a výdaje pro rok 2011.

Tabulka 3: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2011

Položka	Rozpočet Schválený (RS) v Kč	Rozpočet Upravený (RU) v Kč	Skutečnost k 31.12.2010 v Kč	% plnění skutečnosti k RS
Příjmy	50.432.810,-	42.121.354,-	41.993.795,72	83,27
Výdaje	54.459.206,-	45.326.611,51,-	45.199.046,98	83,00
Saldo	-4.026.396,-	-3.205.257,51	-3.205.251,26	79,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

V průběhu roku čerpalo město dotace ze státního rozpočtu, které podléhaly finančnímu vypořádání. Zejména se to týkalo dotace na sociální dávky, jejichž celková

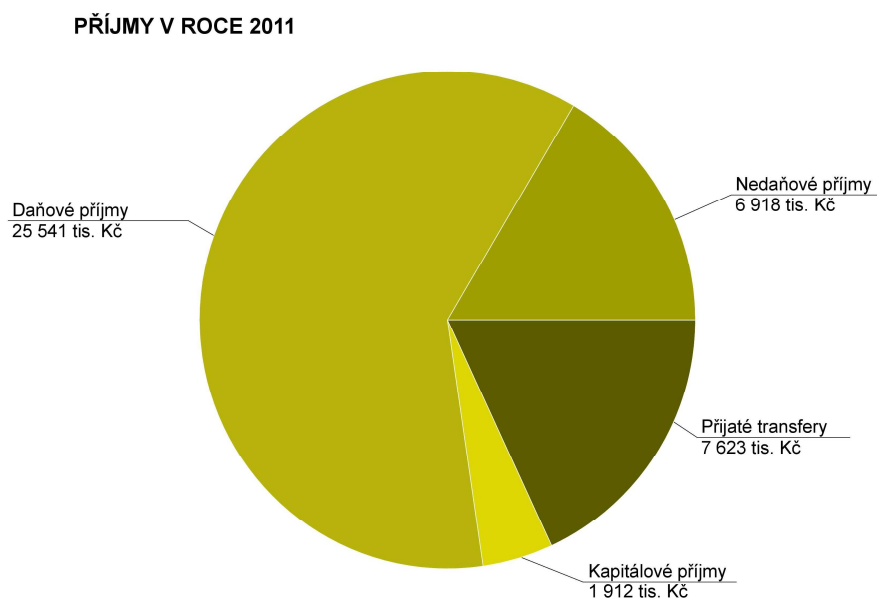
agenda včetně výplat sociálních dávek přešla pod Úřad práce od 1. 1. 2012. Další dotace byly dotace na výkon státní správy, dotace na činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů, dotace z EU a SFŽP na rekonstrukci kotelny a vrt Hůrka nebo transfer na veřejně prospěšné práce.

Příjmy 2011

Největší podíl na celkových příjmech v roce 2011 tvořily daňové příjmy a to především sdílené daně (daň z příjmů fyzických, právnických osob, daň z nemovitosti), vybrané poplatky za užívání veřejného prostranství, rekreační či ubytovací poplatek, poplatek za odpady, atd. Nejmenší podíl na daňových příjmech vytvořily kapitálové příjmy – příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

Struktura příjmů pro rok 2011 je vyobrazena na grafu č. 4.

Graf 4: Struktura příjmů za rok 2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2011/obce/detail/00245895>>

Daňové příjmy byly naplněny celkově na 102,58 %. Toto číslo je především ovlivněno inkasem daně z příjmů fyzických osob, především příjmy ze závislé činnosti a z kapitálových výnosů, kde bylo inkaso vyšší než plánovaný rozpočet. Daňový příjem města však nelze ovlivnit, protože je přímo závislý na celostátním výběru daní. Novým

příjmem byly správní poplatky z rybářských lístků. Daňové příjmy mají 61 % podíl na celkových příjmech a v roce 2011 tvořily největší příjmy.

Struktura daňových příjmů pro rok 2011 je znázorněna v tabulce č. 4.

Tabulka 4: Struktura daňových příjmů za rok 2011

Položka	Skutečnost	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet
Sdílené daně	19 773 530,-	19 165 800,-	19 773 533,-
Místní poplatky	2 852 898,-	3 054 000,-	2 853 899,-
Správní poplatky	527 260,-	339 000,-	527 260,-
Daň z nemovitostí	2 318 836,-	2 250 000,-	2 318 837,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Nedaňové příjmy byly plněny na 104,53 %. Toto procento je ovlivněno zejména zvýšením příjmů z poskytování služeb v různých oblastech, příjmy z prodeje zboží a z prodeje dřeva, přijatými nekapitálovými příspěvky a ostatní nedaňové příjmy. Mají 16 % podíl na celkových příjmech.

Plnění kapitálových příjmů bylo uskutečněno na 191,17 %. Je to způsobeno prodejem a pronájmem pozemků. Tvoří téměř 5 % podíl na celkových příjmech.

Přijaté dotace zaujímají 43,26% podíl na celkových příjmech. Mají nejmenší plnění z příjmů. Všechny přijaté dotace byly řádně a včas vypořádány. Jejich podíl na celkových příjmech tvoří 18 %. Dotace byly ovlivněny nepřijatou dotací na investiční akci „Odkanalizování osady Hodňov“, která však byla ve schváleném rozpočtu příjmů a výdajů.

Výdaje 2011

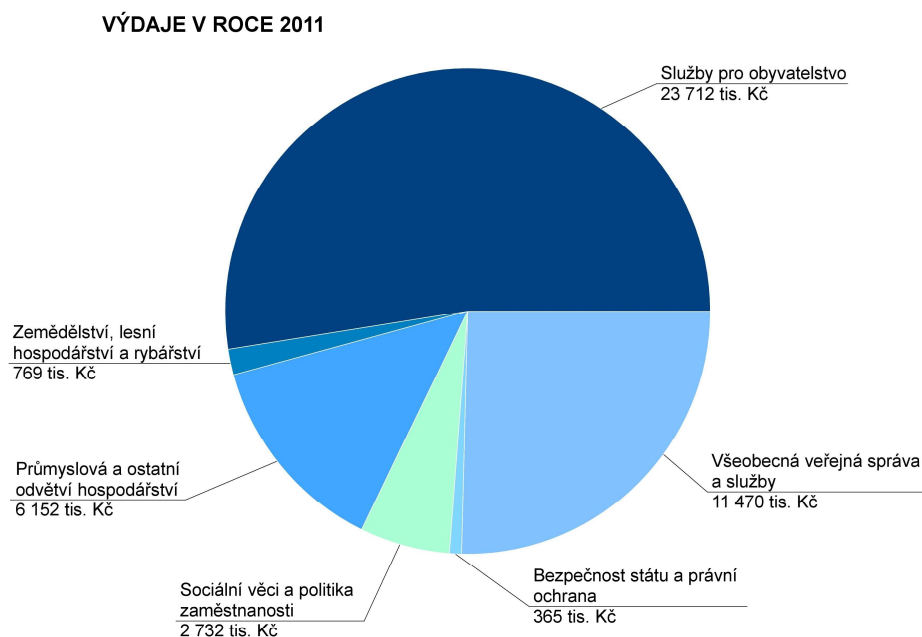
Čerpání běžných výdajů bylo plněno na 99,20%. U těchto výdajů nedošlo k překročení plánovaného rozpočtu.

Kapitálové výdaje byly čerpány pouze na 64,55%, z toho důvodu, že nedošlo k realizaci plánovaných staveb. Na celkových výdajích mají 36% podíl.

Dle odvětvového členění zaujímají největší podíl na celkových výdajích výdaje na služby pro obyvatelstvo s 52,5%, což o 19 % méně než v roce 2010. 25% podíl na celkových výdajích mají výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby. Výraznou část na celkových výdajích mají také výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství.

Struktura výdajů pro rok 2011 je zobrazena grafu č. 5.

Graf 5: Struktura výdajů za rok 2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2011/obce/detail/00245895>>

Příliv a odliv finančních prostředků byl v roce 2011 relativně vyrovnaný. V měsících březen, květen, červen, červenec a listopad příjmy převyšovaly výdaje.

Příjmy města převážně tvořily příjmy sdílených daní, jejichž objem stejně jako jejich dynamika přímo souvisí s celostátním inkasem sdílených daní. Inkaso bylo vyšší než plánovaný rozpočet. Další plusovou položkou rozpočtu jsou místní poplatky, především poplatek za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze psů, rekreační poplatky a ubytovací kapacita či poplatek za užívání veřejného prostranství. U těchto příjmů inkaso převyšovalo plánovaný rozpočet. Od července 2011 začaly obce opět vybírat správní poplatky z rybářských lístků, které zůstávají v plné výši v rozpočtu obce. U nedaňových příjmů největší nárůst nastal u příjmů z poskytování služeb a výrobků, zejména v oblasti zájmové činnosti – pronájem kempů, pronájem pozemků, příjmy z prodeje zboží a přijatých úroků na spořicímu účtu. Vyšší inkaso kapitálových výdajů ovlivnil jednoznačně příjem z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

U výdajů obce v roce 2011 došlo k úspoře oproti plánovanému rozpočtu. Běžné výdaje mají čerpání do výše plánovaného rozpočtu. Tvořily je především výdaje na mzdy, nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku, dále materiálové náklady,

elektrická energie, služby telekomunikací a radiokomunikací, služby peněžních ústavů (patří sem i pojištění majetku), konzultační a poradenské služby, opravy a udržování, spotřeba tepla, PHM a studené vody. U kapitálových výdajů došlo k velké úspoře peněžních prostředků. Ušetřila se 1/3 plánovaných výdajů. Je to z důvodu již výše zmiňované investiční akci „Odkanalizování osady Hodňov“. Ostatní 2/3 výdajů se investovaly do cyklostezky, vrtu Hůrka, výměna česlí v ČOV Horní Planá, revitalizace dětského hřiště v Mateřské škole v Horní Plané, rekonstrukce kotelny, pořízení komunálního vozidla LINDNER UNITRAC 102 + příslušenství a investice našeho podílu do kanalizace na Hodňově, na kterou bude v následujícím roce dotace.

6.1.3 Rozpočtové hospodaření rok 2012

Rozpočet za rok 2012 byl schválen jako přebytkový, rozpočtované příjmy byly vyšší než rozpočtované výdaje. Před schválením rozpočtu se hospodařilo dle rozpočtového provizoria.

Příjmy schváleného rozpočtu 35.031.724 Kč

Výdaje schváleného rozpočtu 33.336.924 Kč

Financování -1.694.800 Kč

Financování bylo tvořeno:

- zapojením zůstatku na bankovních účtech ve výši 2.107.775 Kč
- uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků – 3.802.575 Kč

Financování celkem -1.694.800 Kč

Od 1. 1. 2012 proběhla změna v oblasti provozování loterií, kdy do roku 2012 se platily 3 poplatky: místní poplatek, správní poplatek a výtěžek ze zisku. Od roku 2012 byly tyto poplatky zrušeny kromě správního poplatku a byly nahrazeny odvodem výtěžku z provozování loterií a odvodem z výherních hracích přístrojů, které jsou rozesílány příslušného finančního úřadu provozovatele. Tato změna proběhla v rámci novely rozpočtového určení daní. Změna zajistila obci další finanční prostředky, které byly vyšší než doposud vybírané poplatky. Další navýšení v oblasti příjmů oproti rozpočtovaným příjmům nastalo zejména u příjmů: daň z příjmů fyzických osob z kapitálového majetku, prodej dřeva, v úhradě neinvestičních výdajů za dojíždějící žáky, prodej obecních pozemků či vybrané správní poplatky za rybářské lístky.

Rozpočtované výdaje byly oproti schválenému rozpočtu dodrženy, i když nastaly i neplánované výdaje.

Úspora rozpočtovaných výdajů byla zejména pak v lesním hospodářství, v údržbě kempů, bytové hospodářství v činnostech spojených s komunálními službami a územním rozvojem (GP, kolky, daň z převodu nemovitostí).

Obec v roce 2012 nepoužila k financování svých potřeb další úvěry. V roce 2012 probíhaly pouze splátky úvěrů (osobní automobil Škoda Octavia – splatnost 5/2014, komunální vozidlo Unitrac – splatnost 6/2013 a rekonstrukce kotelny- splatnost 12/2013).

V tabulce č. 5 je porovnáván schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutečně vynaložené příjmy a výdaje pro rok 2012.

Tabulka 5: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2012

Položka	Rozpočet Schválený (RS) v Kč	Rozpočet Upravený (RU) v Kč	Skutečnost k 31.12.2012 v Kč	% plnění skutečnosti k RS
Příjmy	34.876.724,-	46.205.552,-	46.199.242,63	132,46
Výdaje	33.181.924,-	43.333.133,-	43.341.970,76	130,62
Saldo	-1.694.800,-	-2.872.419,-	-2.857.271,87	168,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

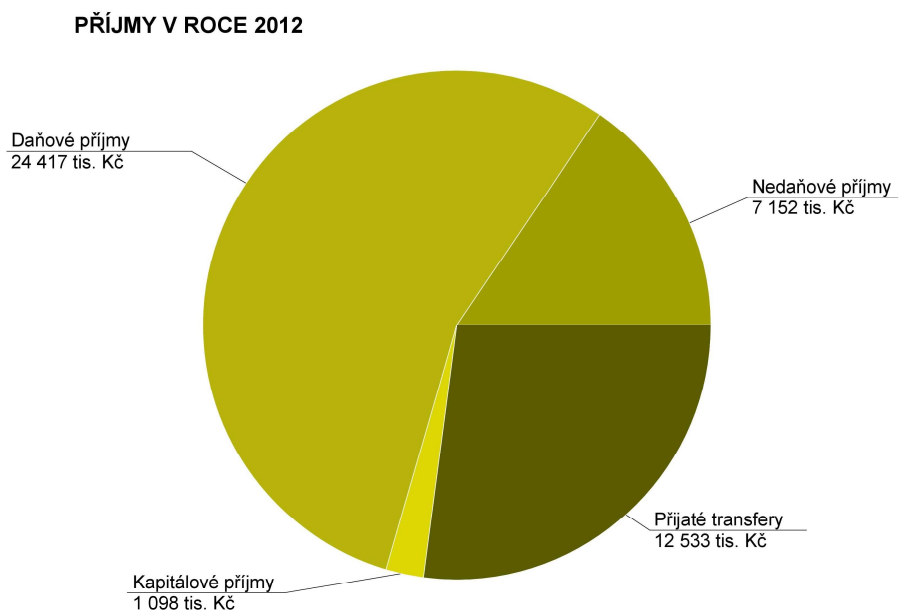
V průběhu roku čerpalo město dotace ze státního rozpočtu, které podléhaly finančnímu vypořádání, dále dotace z evropských fondů a dotace z rozpočtu Jihočeského kraje. Byly to zejména dotace na veřejně prospěšné práce, volby do zastupitelstev krajů, výkon státní správy, dotace na činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů, rekonstrukce kapliček a stávajících sportovišť a na výstavbu kanalizace na Hodňově.

Příjmy 2012

Daňové příjmy tvoří největší část celkových příjmů. Jsou to především sdílené daně (daň z příjmů fyzických, právnických osob, daň z nemovitosti a hlavně daň z přidané hodnoty), vybrané poplatky za užívání veřejného prostranství, rekreační či ubytovací poplatek, poplatek za odpady, atd. Nejmenší podíl na daňových příjmech vytvořily v roce 2012 kapitálové příjmy – příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

Strukturu příjmů pro rok 2012 zobrazuje graf č. 6.

Graf 6: Struktura příjmů za rok 2012

*Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10]
Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/00245895>>*

Daňové příjmy byly naplněny celkově na 99,15 %. Toto číslo je především ovlivněno inkasem daně z příjmů fyzických osob, především příjmy ze závislé činnosti a z kapitálových výnosů, kde bylo inkaso vyšší než plánovaný rozpočet. U daně z přidané hodnoty a daně z příjmů fyzických osob došlo k nenaplnění příjmů. Daňový příjem města však nelze ovlivnit, protože je přímo závislý na celostátním výběru daní. Od roku 2012 platí novela rozpočtového určení daní, kde inkaso sdílených daní by mělo být celkově vyšší. Daňové příjmy mají 56 % podíl na celkových příjmech a v roce 2012 tvořily největší příjmy.

V tabulce č. 6 je zobrazena struktura daňových příjmů pro rok 2012.

Tabulka 6: Struktura daňových příjmů za rok 2012

Položka	Skutečnost	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet
Sdílené daně	19 579 641,-	20 050 000,-	19 579 643,-
Místní poplatky	2 679 084,-	2 759 000,-	2 679 085,-
Správní poplatky	437 860,-	458 000,-	437 860,-
Daň z nemovitostí	2 327 732,-	2 300 000,-	2 327 732,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Plnění nedaňových příjmů bylo uskutečněno na 144,45 %. Toto procento je ovlivněno zejména zvýšením příjmů z poskytování služeb v různých oblastech, příjmy z prodeje zboží a největší podíl je z prodeje dřeva. Mají 15 % podíl na celkových příjmech.

Kapitálové příjmy byly splněny na 109,77 %. Je to způsobeno prodejem a pronájmem pozemků. Tvoří pouze 2 % podíl na celkových příjmech. Mají nejmenší plnění z příjmů. Je to ovlivněno tím, že zastupitelstvo schválilo ke konci roku prodej některých pozemků, u nichž proběhla úhrada až v následujícím období.

Přijaté dotace byly splněny na 3454,84 %. Všechny přijaté dotace byly řádně a včas vypořádány. Jejich podíl na celkových příjmech tvoří 27 %. Dotace byly ovlivněny přijatou dotací na investiční akci „Odkanalizování osady Hodňov“, která nebyla ve schváleném rozpočtu příjmů a výdajů.

Výdaje 2012

Plnění běžných výdajů bylo uskutečněno na 98,54%. U těchto výdajů nedošlo k překročení plánovaného rozpočtu. Běžnými výdaji byly především: nákup materiálu, nákup ochranných pomůcek, spotřeba tepla, spotřeba elektrické energie, nákup programového vybavení, nákup ostatních služeb. Mají 63 % podíl na celkových výdajích.

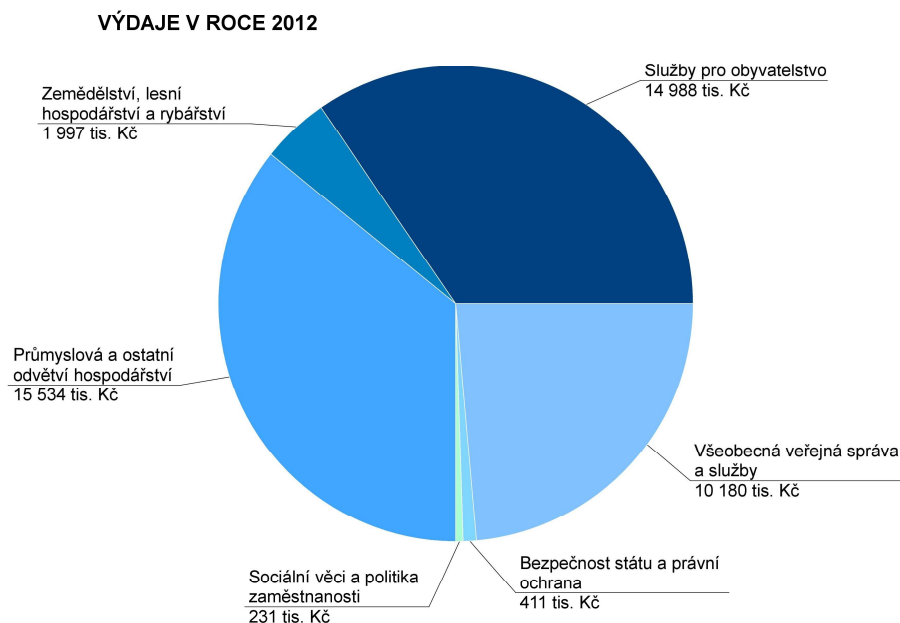
Čerpání kapitálových výdajů bylo splněno na 290,74%. Toto čerpání je výrazně ovlivněno investicemi, kdy došlo k realizaci plánovaných staveb nezpracovaných do rozpočtu. Mají 37 % podíl na celkových výdajích.

Podle odvětvového členění má největší podíl na celkových výdajích výdaje na průmyslová a ostatní odvětví, které zaujímají 36% podíl a také velký podíl na celkových

výdajích mají výdaje na služby pro obyvatelstvo s podílem 35 %. Dále lze z grafu říci, že výrazný podíl na celkových výdajích mají výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby s 24% a výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství s 5 % podílem na celkových výdajích.

Strukturu výdajů pro rok 2012 zachycuje graf č. 7.

Graf 7: Struktura výdajů za rok 2012

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/00245895>>

V porovnání příjmů a výdajů je zřejmé, že příliv a odliv finančních prostředků byl v roce 2012 relativně vyrovnaný, i když v celkovém součtu výdaje převýšily příjmy. V měsících dubnu, červnu, srpnu, září a listopadu převýšily výdaje příjmy.

Příjmy města převážně tvořily příjmy sdílených daní, jejichž objem stejně jako jejich dynamika přímo souvisí s celostátním inkasem sdílených daní. Inkaso bylo vyšší než plánovaný rozpočet. Další plusovou položkou rozpočtu jsou místní poplatky, především poplatek za likvidaci komunálního odpadu, odvod z loterií, rekreační poplatky a ubytovací kapacita, poplatek za užívání veřejného prostranství či správní poplatky z rybářských lístků. U těchto příjmů inkaso převyšovalo plánovaný rozpočet. U nedaňových příjmů největší nárůst nastal u příjmů z poskytování služeb a výrobků,

zejména v oblasti zájmové činnosti – pronájem kempů, pronájem pozemků, příjmy z prodeje zboží, přijaté úroky na spořicímu účtu a v lesním hospodářství. Inkaso kapitálových výdajů ovlivnil jednoznačně příjem z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

U výdajů města v roce 2012 došlo k úspoře oproti plánovanému rozpočtu. Běžné výdaje mají čerpání do výše plánovaného rozpočtu. Tvořily je především výdaje na mzdy, nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku, dále materiálové náklady, elektrická energie, služby telekomunikací a radiokomunikací, služby peněžních ústavů (patří sem i pojištění majetku), konzultační a poradenské služby, opravy a udržování, spotřeba tepla, PHM a studené vody. U kapitálových výdajů došlo k velkému nárůstu čerpání peněžních prostředků. Je to z důvodu již výše zmiňované investiční akce „Odkanalizování osady Hodňov“. Ostatní výdaje se investovaly do cyklostezek, projekt „Polipenský vodovod“, výstavba komunikací, nové čerpadlo, veřejné osvětlení, travní sekačka, nový územní plán obce a příkopové rameno.

6.1.4 Rozpočtové hospodaření rok 2013

Rozpočet za rok 2013 byl schválen jako přebytkový, rozpočtované příjmy byly vyšší než rozpočtované výdaje. Před schválením rozpočtu se hospodařilo dle rozpočtového provizoria.

Příjmy schváleného rozpočtu 41.160.881 Kč

Výdaje schváleného rozpočtu 40.114.339 Kč

Financování -1.046.542 Kč

Financování bylo tvořeno:

- zapojením zůstatku na bankovních účtech ve výši 2.660.191 Kč

- uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků – 3.706.733 Kč

Financování celkem -1.046.542 Kč

V roce 2012 proběhla změna rozpočtového určení daní, která v roce 2013 přinesla vyšší inkaso daní a poplatků. Zvýšení se projevilo zejména v oblasti výherních hracích přístrojů a loterií, dále pak u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, u právnických osob a nejvíce se to projevilo u inkasa daně z přidané hodnoty. V roce 2013 byly naposledy inkasovány výdaje za dojíždějící žáky. Od roku 2013 jsou příspěvky na žáky zahrnuty do rozpočtového určení daní, každá obec, která je

zřizovatelem základní školy dostane podíl na daních. Další navýšení v oblasti příjmů bylo zejména u prodaného dřeva, prodej a pronájem pozemků.

Rozpočtované výdaje byly oproti schválenému rozpočtu dodrženy.

Úspora rozpočtovaných výdajů byla zejména u pitné vody a voleb.

Obec v roce 2013 použila k financování svých potřeb úvěry. V roce 2013 probíhaly jak splátky úvěrů (osobní automobil Škoda Octavia – splatnost 5/2014, komunální vozidlo Unitrac – splatnost 6/2013 a rekonstrukce kotelny - splatnost 12/2013). Nově si obec vzala úvěry na financování výstavby cyklostezek I. a II. etapa. Výše nových úvěrů činila k 31. 12. 2013 částku Kč 17.297.958,35, s tím že tato částka není konečná. Dočerpání obou úvěrů proběhne v roce 2014.

V tabulce č. 7 je porovnáván schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutečně vynaložené příjmy a výdaje pro rok 2013.

Tabulka 7: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2013

Položka	Rozpočet Schválený (RS) v Kč	Rozpočet Upravený (RU) v Kč	Skutečnost k 31.12.2012 v Kč	% plnění skutečnosti k RS
Příjmy	41.160.881,-	50.927.102,-	50.817.472,62	123,60
Výdaje	40.114.339,-	60.009.425,-	59.899.791,98	149,32
Saldo	-1.046.542,-	9.082.323,-	9.082.319,36	-867,84

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

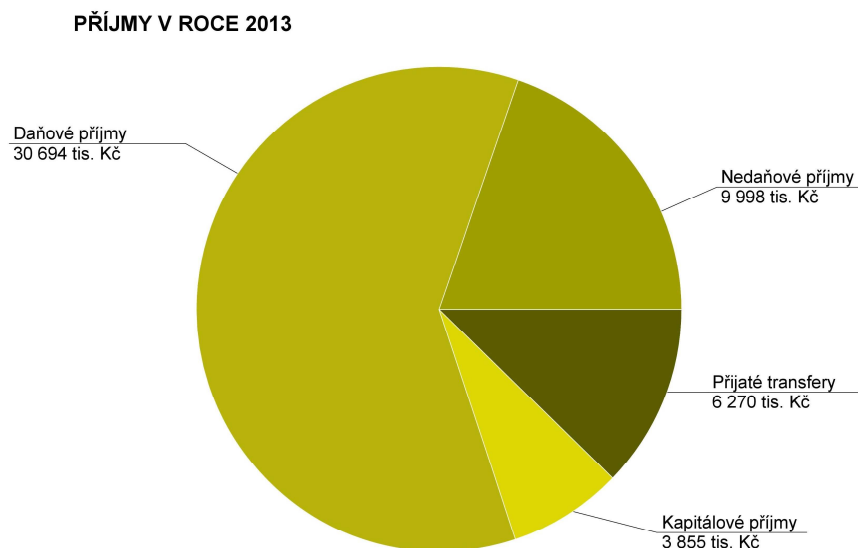
V průběhu roku čerpalo město dotace ze státního rozpočtu, které podléhaly finančnímu vypořádání, dále dotace z evropských fondů a dotace z rozpočtu Jihočeského kraje. Byly to zejména dotace na veřejně prospěšné práce, volby do Parlamentu ČR, volba prezidenta, výkon státní správy, dotace na činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů a na výstavbu kanalizace na Hodňově.

Příjmy 2013

Daňové příjmy tvoří největší část celkových příjmů. Jsou to především sdílené daně (daň z příjmů fyzických, právnických osob, daň z nemovitosti a hlavně daň z přidané hodnoty), vybrané poplatky za užívání veřejného prostranství, rekreační či ubytovací poplatek, poplatek za odpady, atd. Nejmenší podíl na daňových příjmech vytvořily v roce 2013 kapitálové příjmy – příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

Struktura příjmů pro rok 2013 je zobrazena na grafu č. 8.

Graf 8: Struktura příjmů za rok 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/detail/00245895>>

Daňové příjmy byly naplněny celkově na 119,81 %. Toto číslo je ovlivněno vyšším inkasem sdílených daní (fyzické osoby, právnické osoby, DPH). U daně z nemovitosti došlo k nenaplnění příjmů. Daňový příjem obce však nelze ovlivnit, protože je přímo závislý na celostátním výběru daní. Od roku 2012 platí novela rozpočtového určení daní, kde inkaso sdílených daní by mělo být celkově vyšší. Daňové příjmy mají 60 % podíl na celkových příjmech a v roce 2013 tvořily opět největší příjmy.

Strukturou daňových příjmů se zabývá tabulka č. 8.

Tabulka 8: Struktura daňových příjmů za rok 2013

Položka	Skutečnost	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet
Sdílené daně	24 028 782,-	19 967 791,-	24 028 786,-
Místní poplatky	2 974 307,-	2 666 000,-	2 974 307,-
Správní poplatky	883 820,-	305 000,-	883 820,-
Daň z nemovitostí	2 269 724,-	2 300 000,-	2 269 724,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Plnění nedaňových příjmů bylo uskutečněno na 126,90 %. Toto procento je

ovlivněno zejména zvýšením příjmů z poskytování služeb v různých oblastech, příjmy z prodeje zboží a největší podíl je z prodeje dřeva. Mají 20 % podíl na celkových příjmech.

Kapitálové příjmy byly splněny na 240,94 %. Je to způsobeno prodejem a pronájmem pozemků. Tvoří 8 % podíl na celkových příjmech.

Přijaté transfery byly splněny na 106,12 %. Všechny přijaté dotace byly řádně a včas vypořádány. Jejich podíl na celkových příjmech tvoří 12 %.

Výdaje 2013

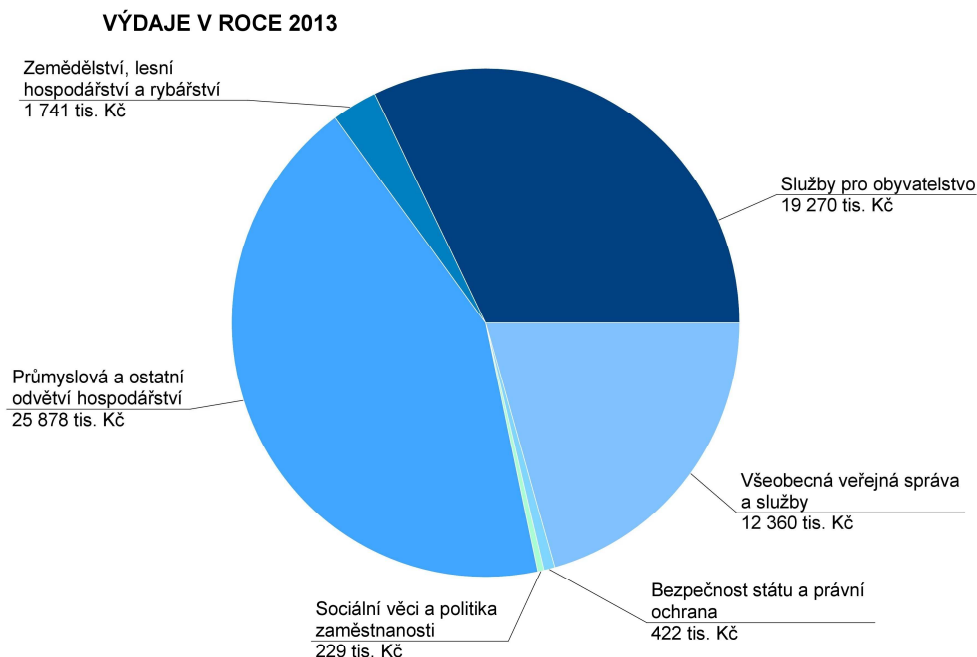
Čerpání běžných výdajů bylo splněno na 99,61 %. U těchto výdajů nedošlo k překročení plánovaného rozpočtu. Běžnými výdaji byly především: nákup materiálu, nákup ochranných pomůcek, spotřeba tepla, spotřeba elektrické energie, nákup programového vybavení, nákup ostatních služeb. Mají 53 % podíl na celkových výdajích.

Čerpání kapitálových výdajů proběhlo na 350,68 %. Toto čerpání je výrazně ovlivněno investicemi, kdy došlo k realizaci plánovaných staveb nezpracovaných do rozpočtu (výstavba cyklostezek). Mají 47 % podíl na celkových výdajích.

Dle odvětvového členění mají největší podíl na celkových výdajích výdaje na průmyslová a ostatní odvětví, jejichž podíl je 43%. Také velký podíl na celkových výdajích mají výdaje na služby pro obyvatelstvo s podílem 32%. Výrazný podíl na celkových výdajích mají výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby s 21% .

Strukturu výdajů pro rok 2013 zobrazuje graf č. 9.

Graf 9: Struktura výdajů za rok 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/detail/00245895>>

V porovnání příjmů a výdajů je zřejmé, že příliv finančních prostředků byl v roce 2013 vyšší, i když v celkovém součtu výdaje převýšily příjmy. V měsících dubnu, říjnu, listopadu a prosinci převýšily vynaložené výdaje příjmy.

Příjmy města převážně tvořily příjmy sdílených daní, jejichž objem stejně jako jejich dynamika přímo souvisí s celostátním inkasem sdílených daní. Inkaso bylo vyšší než plánovaný rozpočet. Další plusovou položkou rozpočtu jsou místní poplatky, především poplatek za likvidaci komunálního odpadu, odvod z loterií, rekreační poplatky a ubytovací kapacita, poplatek za užívání veřejného prostranství či správní poplatky z rybářských lístků. U těchto příjmů inkaso převyšovalo plánovaný rozpočet. U nedaňových příjmů největší nárůst nastal u příjmů z poskytování služeb a výrobků, zejména v oblasti zájmové činnosti – pronájem kempů, pronájem pozemků, příjmy z prodeje zboží, přijaté úroky na spořicímu účtu a v lesním hospodářství. Inkaso kapitálových výdajů ovlivnil jednoznačně příjem z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

U výdajů města v roce 2013 došlo k přečerpání oproti plánovanému rozpočtu. Běžné výdaje mají čerpání do výše plánovaného rozpočtu. Tvořily je především výdaje na mzdy, nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku, dále materiálové náklady, elektrická energie, služby telekomunikací a radiokomunikací, služby peněžních ústavů (patří sem i pojištění majetku), konzultační a poradenské služby, opravy a udržování, spotřeba tepla, PHM a studené vody. U kapitálových výdajů došlo k velkému nárůstu čerpání peněžních prostředků. Je to z důvodu již výše zmiňovaných investičních akcí výstavba cyklostezek I. a II. etapa, výstavba komunikací, rolba na úpravu stop, dobudování tenisových kurtů a nákup osobního automobilu SUZUKI.

6.1.5 Rozpočtové hospodaření rok 2014

Rozpočet za rok 2014 byl schválen jako přebytkový, rozpočtované příjmy byly vyšší než rozpočtované výdaje. Před schválením rozpočtu se hospodařilo dle rozpočtového provizoria.

Příjmy schváleného rozpočtu 59.980.769 Kč

Výdaje schváleného rozpočtu 41.460.408 Kč

Financování -18.520.361 Kč

Financování bylo tvořeno:

- zapojením zůstatku na bankovních účtech ve výši -468.293 Kč

- uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků – 18.052.068 Kč

Financování celkem -18.520.361 Kč

V roce 2012 proběhla změna rozpočtového určení daní, která v roce 2013 přinesla vyšší inkaso daní a poplatků. Zvýšení se projevilo zejména v oblasti výherních hracích přístrojů a loterií, dále pak u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, u právnických osob. Nejvíce se to projevilo u inkasa daně z přidané hodnoty. V roce 2013 byly naposledy inkasovány výdaje za dojíždějící žáky. Od roku 2013 jsou příspěvky na žáky zahrnuty do rozpočtového určení daní. Každá obec, která je zřizovatelem základní školy dostane podíl na daních. Další navýšení v oblasti příjmů bylo zejména u prodaného dřeva, prodej a pronájem pozemků.

Rozpočtované výdaje byly oproti schválenému rozpočtu dodrženy, i když nastaly i neplánované výdaje.

Úspora rozpočtovaných výdajů byla zejména u odvodnění kolem sportovní haly, údržba kempů.

Obec v roce 2014 nevyužila k financování svých potřeb úvěry. V roce 2014 došlo ke splacení úvěrů na I. a II. etapu cyklostezek, protože na obě akce byla dotace, které byly v průběhu roku proplaceny. Na I. etapu se čerpaly prostředky z rakouského fondu EARDF a II. etapa byla financována z ROP Jihozápad. Dále se v květnu 2014 splatil úvěr na osobní automobil Škoda Octavia. Do roku 2016 se bude splácet úvěr na osobní automobil SUZUKI. Výše úvěru činila k 31. 12. 2014 částku Kč 167.307 (SUZUKI).

V tabulce č. 9 je porovnáván schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutečně vynaložené příjmy a výdaje pro rok 2014.

Tabulka 9: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2014

Položka	Rozpočet Schválený (RS) v Kč	Rozpočet Upravený (RU) v Kč	Skutečnost k 31.12.2012 v Kč	% plnění skutečnosti k RS
Příjmy	59.980.769,-	71.302.835,-	71.148.816	118,62
Výdaje	41.460.408,-	49.843.052,-	49.689.028,-	119,85
Saldo	18.520.361,-	21.459.783	21.459.787	115,87

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Z tabulky je zřejmé, že příjmy, výdaje i financování se zvýšilo oproti plánovanému rozpočtu. U příjmů došlo k navýšení o 18,62 %, u výdajů o 19,85 % a financování bylo navýšeno o 15,87 %. V příjmech to bylo ovlivněno příjmem dotací a ve výdajích zase splacením úvěrů na cyklostezky. Je zajímavé, že procentní plnění se navýšilo o téměř stejné částky. Je to důsledkem správně sestaveného rozpočtu, který se blížil ke skutečnosti.

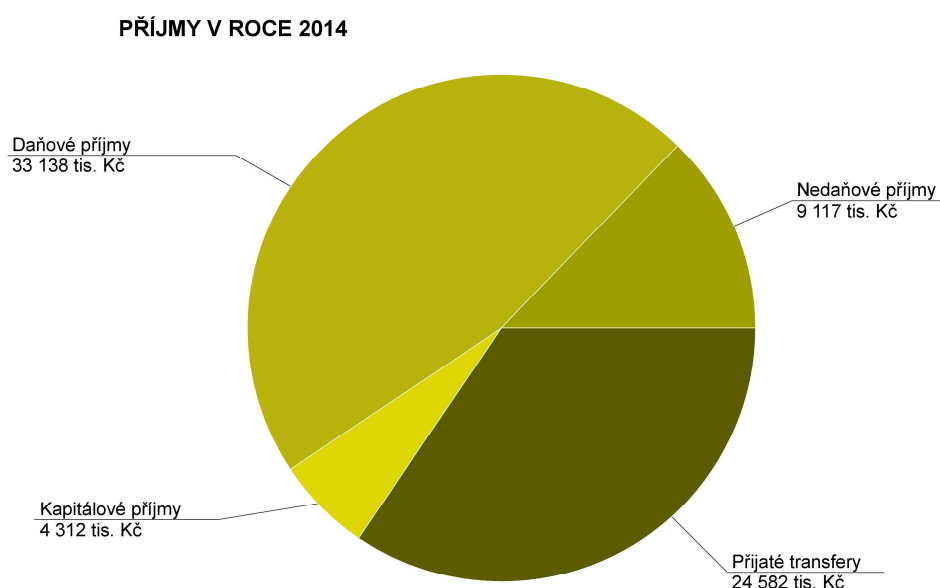
V průběhu roku čerpala obec dotace ze státního rozpočtu, které podléhaly finančnímu vypořádání, dále dotace z evropských fondů a dotace z rozpočtu Jihočeského kraje. Byly to zejména dotace na veřejně prospěšné práce, volby do Evropského parlamentu, volby zastupitelstev územně samosprávných celků, výkon státní správy, dotace na činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů a na výstavbu cyklostezek.

Příjmy 2014

V posledních letech tvoří daňové příjmy největší část celkových příjmů. Jsou to především sdílené daně (daň z příjmů fyzických, právnických osob, daň z nemovitosti a hlavně daň z přidané hodnoty), vybrané poplatky za užívání veřejného prostranství, rekreační či ubytovací poplatek, poplatek za odpady, atd. Nejmenší podíl na daňových příjmech vytvořily v roce 2014 kapitálové příjmy – příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

Strukturu příjmů pro rok 2014 zobrazuje graf č. 10.

Graf 10: Struktura příjmů za rok 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00245895>>

Daňové příjmy byly naplněny celkově na 107,59 %. Toto číslo je ovlivněno vyšším inkasem sdílených daní (fyzické osoby, právnické osoby, DPH). U daně z nemovitosti došlo k největšímu nárůstu příjmů oproti schválenému rozpočtu. Je to dáno tím, že proběhla pozemková úprava. Daňový příjem obce však nelze ovlivnit, protože je přímo závislý na celostátním výběru daní. Od roku 2012 platí novela rozpočtového určení daní, kde inkaso sdílených daní by mělo být celkově vyšší. Daňové příjmy mají 50 % podíl na celkových příjmech a v roce 2014 tvořily opět největší příjmy.

Tabulka č. 10 zobrazuje strukturu daňových příjmů pro rok 2014.

Tabulka 10: Struktura daňových příjmů za rok 2014

Položka	Skutečnost	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet
Sdílené daně	25513281,-	24210000,-	25513280,-
Místní poplatky	2982175,-	2960000,-	2982175,-
Správní poplatky	1016310,-	858000,-	1016310,-
Daň z nemovitostí	3034908,-	2270000,-	3034908,-
Odvody z vybr.čin.	590 863,-	500 000,-	590 863,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Plnění u nedaňových příjmů proběhlo na 110,68 %. Toto procento je ovlivněno zejména zvýšením příjmů z poskytování služeb v různých oblastech, příjmy z prodeje zboží a největší podíl je z prodeje dřeva. Mají 13 % podíl na celkových příjmech.

Kapitálové příjmy byly splněny na 269,53 %. Je to způsobeno prodejem a pronájmem pozemků. Tvoří 6 % podíl na celkových příjmech.

Přijaté transfery byly uskutečněny na 127,86 %. Všechny přijaté dotace byly řádně a včas vypořádány. Jejich podíl na celkových příjmech tvoří 35 %. Největší část z přijatých dotací tvoří přijaté dotace na výstavbu cyklostezek I. a II.etapy.

Výdaje 2014

Čerpání běžných výdajů proběhlo na 103,266%. U těchto výdajů došlo k překročení plánovaného rozpočtu. Běžnými výdaji byly především: nákup materiálu, nákup ochranných pomůcek, spotřeba tepla, spotřeba elektrické energie, nákup programového vybavení, nákup ostatních služeb. Mají 70 % podíl na celkových výdajích.

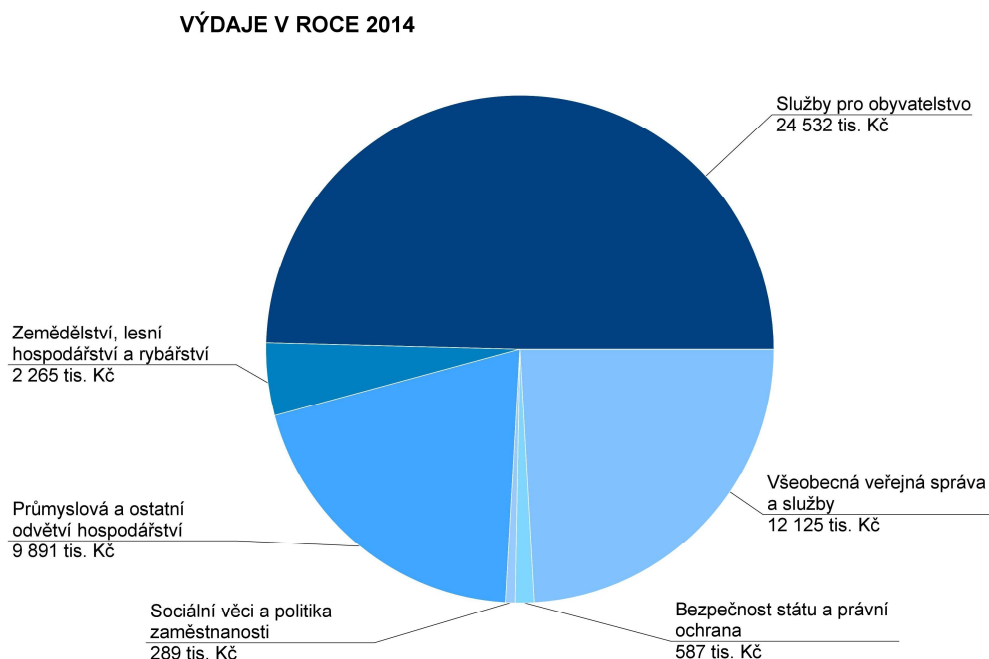
Kapitálové výdaje byly čerpány na 191,39 %. Toto čerpání je výrazně ovlivněno investicemi, kdy došlo k realizaci plánovaných staveb z předchozího období (výstavba cyklostezek). Mají 30 % podíl na celkových výdajích.

Dle odvětvového členění má v roce 2014 největší podíl na celkových výdajích výdaje na služby pro obyvatelstvo s podílem 49% na celkových výdajích. Velký podíl na celkových výdajích mají výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, jejich podíl

je 24% na celkových výdajích. Výrazný podíl na celkových výdajích zaujímají také výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství.

Struktura výdajů pro rok 2014 je zobrazen na grafu č. 11.

Graf 11: Struktura výdajů za rok 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00245895>>

V porovnání příjmů a výdajů je zřejmé, že příliv finančních prostředků byl v roce 2014 vyšší a v celkovém součtu výdaje nepřevýšily příjmy. Splátky úvěrů na cyklostezky proběhly v rámci financování.

Příjmy města převážně tvořily příjmy sdílených daní, jejichž objem stejně jako jejich dynamika přímo souvisí s celostátním inkasem sdílených daní. Inkaso bylo vyšší než plánovaný rozpočet. Další plusovou položkou rozpočtu jsou místní poplatky, především poplatek za likvidaci komunálního odpadu, odvod z loterií, rekreační poplatky a ubytovací kapacita, poplatek za užívání veřejného prostranství, správní poplatky z rybářských lístků a poplatky uložené stavebním úřadem. U těchto příjmů inkaso převyšovalo plánovaný rozpočet. U nedaňových příjmů největší nárůst nastal u příjmů z poskytování služeb a výrobků, zejména v oblasti zájmové činnosti – pronájem kempů, pronájem pozemků, příjmy z prodeje zboží, přijaté úroky na spořicímu účtu a

v lesním hospodářství. Inkaso kapitálových výdajů ovlivnil jednoznačně příjem z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí.

U výdajů města v roce 2014 došlo k přečerpání oproti plánovanému rozpočtu. Běžné výdaje mají čerpání do výše plánovaného rozpočtu. Tvořily je především výdaje na mzdy, nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku, dále materiálové náklady, elektrická energie, služby telekomunikací a radiokomunikací, služby peněžních ústavů (patří sem i pojištění majetku), konzultační a poradenské služby, opravy a udržování, spotřeba tepla, PHM a studené vody. U kapitálových výdajů došlo k velkému nárůstu čerpání peněžních prostředků. Je to z důvodu již výše zmiňovaných investičních akcí výstavba cyklostezek I. a II. etapa, výstavba komunikací a renovace parkoviště, úprava pláže v Horní Plané, nová autobusová zastávka, obnova dosazovacích nádrží na ČOV Horní Planá, turistické informační značení, územní plán a projekt na výstavbu chodníku v Jiráskově ulici.

6.1.6 Shrnutí rozpočtového hospodaření

Tabulka č. 11 zobrazuje průběh hospodaření města Horní Planá v jednotlivých sledovaných letech.

Tabulka 11: Porovnání rozpočtového hospodaření

	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy	79 058 580	41 938 000	46 199 240	50 817 470	71 148 820
Výdaje	79 865 510	45 199 050	43 341 970	59 899 790	49 689 030
Saldo	-806 930	-3 261 050	2 857 270	-9 082 320	21 459 790
Financování	-255 364	4 026 396	-1 694 800	-1 046 542	-18 520 361

Zdroj: Vlastní zpracování dle Závěrečných účtů města Horní Planá

Z tabulky je patrné, že první tři roky jsou rozpočty relativně vyrovnané.

V roce 2010 město Horní Planá realizovalo investiční akci „Rekonstrukce kotelny“, která se promítla do rozpočtu více než 10 000 000 Kč. Ačkoliv si obec musela čerpat bankovní úvěr na financování této akce, v tom samém roce byla přijata dotace na tuto akci. Díky přijaté dotaci byl rozpočet v roce 2010 vyrovnaný.

V následujícím roce, tj. v roce 2011 byl rozpočet deficitní, nicméně není to až tak výrazné jako například v roce 2013. V roce 2011 navýšení výdajů způsobila hlavně nákup nové komunální techniky pro údržbu veřejného prostranství obce.

V roce 2012 město Horní Planá hospodařilo s přebytkovým rozpočtem, je to kvůli tomu, že během tohoto roku nebyly přijaty žádné další bankovní úvěry, ale pouze se splácely úvěry stávající.

Nevětší rozdíly v saldu byly zaznamenány v letech 2013 a 2014. Tyto roky, jak již bylo řečeno, jsou ovlivněny rozsáhlou investiční akcí – výstavbou cyklostezky. V roce 2013 byla obec nucena přijmout bankovní úvěr na financování prací na stavbě cyklostezky a zároveň byla realizována rekonstrukce tenisových kurtů. V roce 2014 byla přijata dotace na tuto akci a tím pádem byl zaznamenán vysoký přírůstek příjmů rozpočtu.

Financování tvoří zůstatky na bankovních účtech, přijaté úvěry a splátky dlouhodobých úvěrů. Financování se pohybovalo ve sledovaných letech převážně v záporných hodnotách, je to zejména kvůli vysokým splátkám úvěrů. V roce 2011 bylo financování v kladných hodnotách. Bylo to způsobeno tím, že v tomto roce byly relativně nízké splátky bankovních úvěrů a byl přijat další bankovní úvěr ve výši 10 500 000 Kč.

6.2 Analýza cash flow

Pojmem peněžní tok (cash flow) se rozumí toková veličina, která odráží přírůstek nebo úbytek peněžních prostředků při (hospodářské) činnosti organizace. Představuje tvorbu nebo užití finančních prostředků, resp. často jejich rozdíl za určité období.

Hlavním účelem výkazu cash flow je poskytnout podrobné údaje o výsledcích finančního řízení. Odráží se v něm proto podrobné výsledky provozní, finanční a investiční činnosti organizace. Uvádí přímo údaje, které by jinak odběratelé účetních informací museli získávat podrobnou analýzou rozvahy, výsledovky a přílohy k účetním výkazům.

Cash flow má řadu výhod oproti jiným tokovým veličinám, např. zisku. Například je méně závislé na inflačním prostředí příslušné ekonomiky, není ovlivněno požitou metodikou odepisování, zatímco zisk se může na základě metody odepisování lišit a cash flow není závislé na systému a výši časového rozlišení.

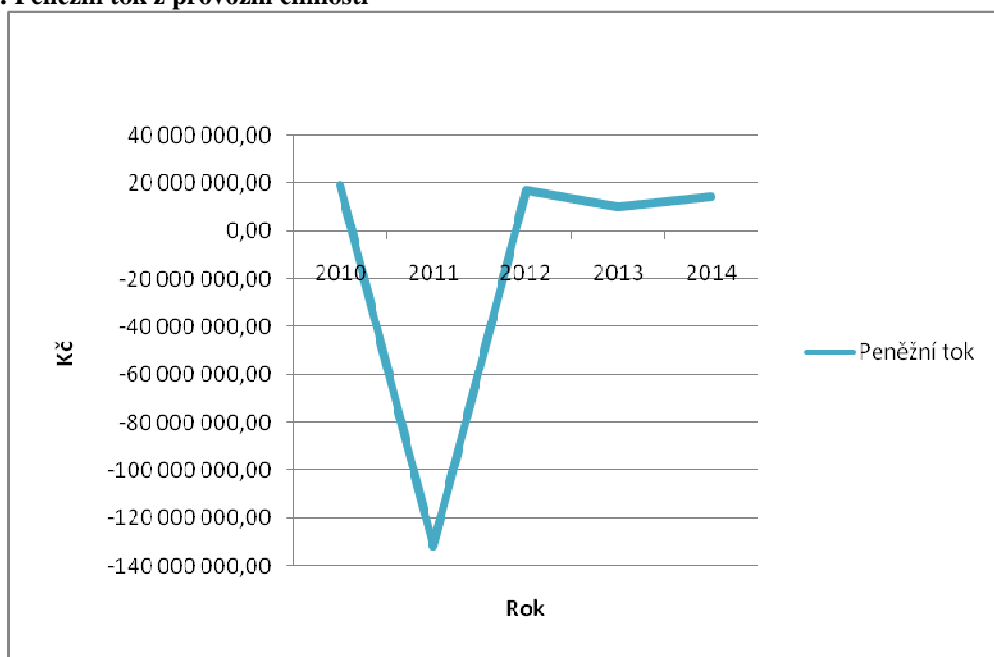
Analýza prováděná v této práci je aplikována na datech v letech 2010 až 2014. Všechny informace jsou z výkazů a interních předpisů, které poskytla účetní jednotka město Horní Planá.

6.2.1 Peněžní toky z provozní činnosti

Peněžními toky z provozní činnosti se rozumí takové toky, které plynou z hlavní činnosti organizace, v případě města Horní Planá je to provoz informačního centra a kulturního informačního centra, lesní hospodářství, činnosti spojené s pitnou vodou a čištěním odpadních vod, provoz základní školy, provoz domu s pečovatelskou službou, pronájem a prodej pozemků a pronájem nebytových prostor včetně krátkodobého pronájmu.

Vývoj tohoto peněžního toku mezi léty 2010 a 2014 je zobrazen na grafu č. 12.

Graf 12: Peněžní tok z provozní činnosti

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

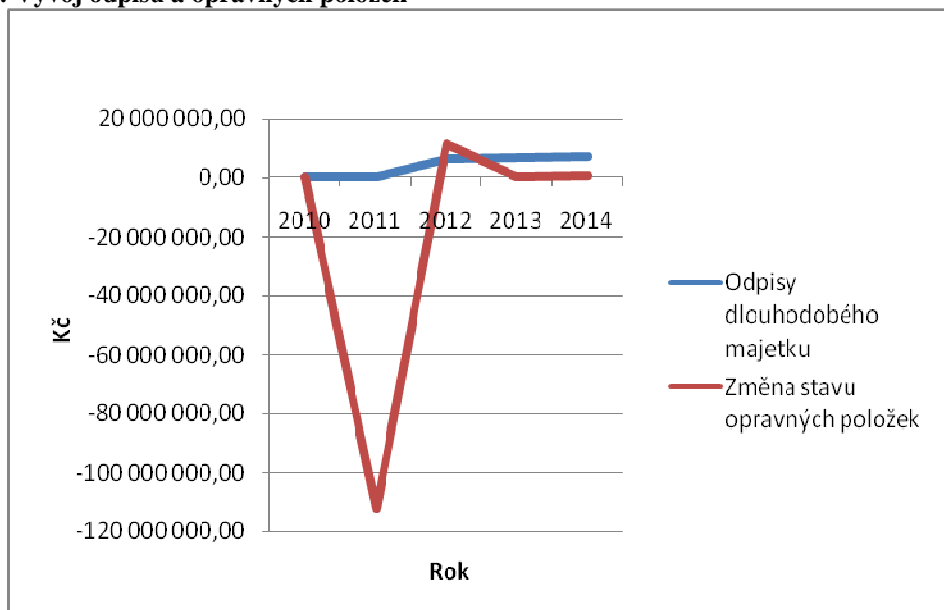
Z grafu je patrné, že mezi roky 2010 až 2012 je obrovský výkyv. Tento výkyv je způsoben aplikací ČÚS č. 708 o odpisování dlouhodobého majetku pro ÚSC, kdy účetní jednotka k 31.12.2011 provedla dooprávkování majetku.

Dooprávkování se promítlo do změny opravných položek, jak je vidět na grafu č. 13. Do roku 2010 město majetek neodepisovalo a vedlo jej od doby pořízení v pořizovací ceně. K 31.12.2011 začal být účinný ČÚS č. 708, který stanovuje pro některé účetní jednotky základní postupy pro určené výše odpisů dlouhodobého majetku a účtování odpisů dlouhodobého majetku a oprávek, dále postupy pro změnu metody.

V následujícím grafu č. 13 je vidět, kdy účetní začala odepisovat svůj dlouhodobý majetek. První odpisy jsou účtovány až od roku 2012. Účetní jednotka

město Horní Planá zvolilo rovnoměrný způsob odepisování a o účetních odpisech se účtuje vždy k 31.12. Během roku je účtováno o zálohách odpisů.

Graf 13: Vývoj odpisů a opravných položek

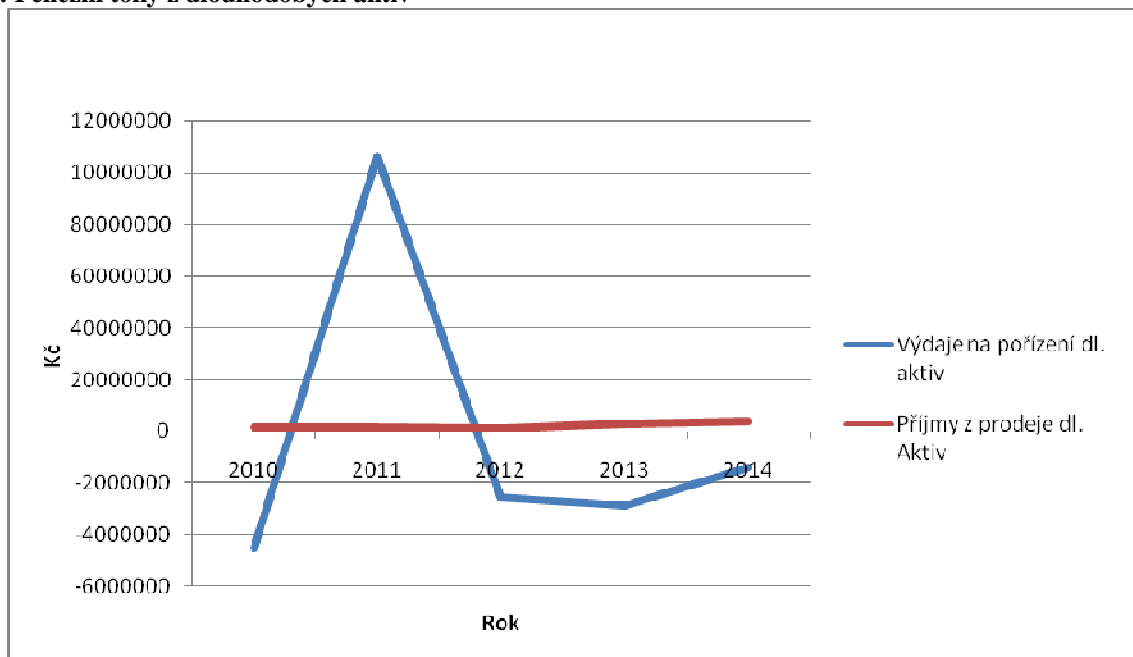
Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

6.2.2 Peněžní toky z dlouhodobých aktiv

Peněžní toky z dlouhodobých aktiv v sobě zahrnují nabývání a pozbývání dlouhodobých aktiv, eventuelně činnosti s poskytováním úvěrů, půjček a výpomocí, které nelze považovat za provozní činnost. Takto vykázané cash flow nás informuje o tom, v jaké míře vynakládá účetní jednotka peníze na dlouhodobá aktiva, která jsou podstatným faktorem k vytváření budoucích zisků.

Na grafu č. 14 je zobrazen vývoj peněžních toků z dlouhodobých aktiv.

Graf 14: Peněžní toky z dlouhodobých aktiv

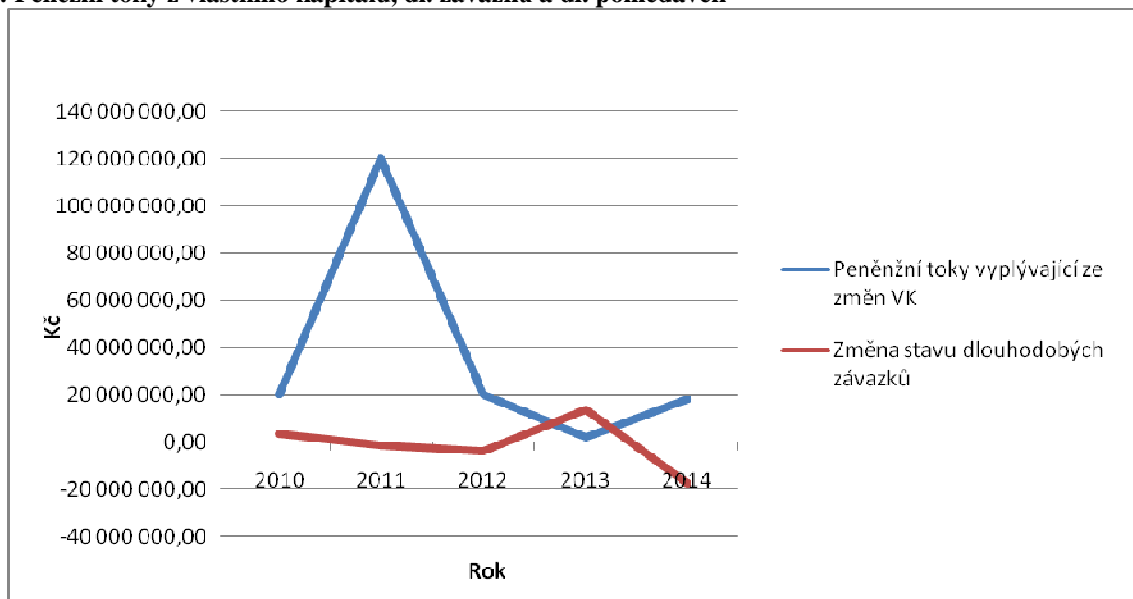
Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

V roce 2011 je zaznamenán vysoký výkyv u položky výdajů na pořízení dlouhodobých aktiv. Tento výkyv je ovlivněn, stejně jako u cash flow z provozní činnosti, zavedením nového standardu ČÚS 708 o dopisování dlouhodobého majetku. Do roku 2011 účetní jednotka majetek neodepisovala. K 31.12.2011 bylo provedeno dooprávkování, které se nám projevilo v opravných položkách (viz výše) a bylo poprvé účtováno o odpisech. To znamená, že se k 31.12.2011 odepsala jednorázově adekvátní část používaného majetku a to se nám projevilo v obrovském výkyvu ve výši přes 106 000 000 Kč.

6.2.3 Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek

Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek vyplývají ze změn těchto položek. Cash flow se vztahuje i finanční činnosti účetní jednotky.

Graf 15: Peněžní toky z vlastního kapitálu, dl. závazků a dl. pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

Jak je vidět na grafu č. 15, roce 2011 je významný nárůst u peněžních toků ze změn vlastního kapitálu. Zde se, jako v předchozích případech projevila účinnosti standardu č.708. Tento výkyv je způsoben oceňovacím rozdílem z přecenění majetku.

V cash flow dlouhodobých závazků je také zaznamenán očividný výkyv. Ten je způsoben přijetím úvěru na výstavbu cyklostezky. Výše úvěru byla přes 17 000 000 Kč. V následujícím roce je vidět na grafu snížení těchto závazků, město přijalo dotace na výstavbu cyklostezky a následně splatilo úvěr z předchozího roku.

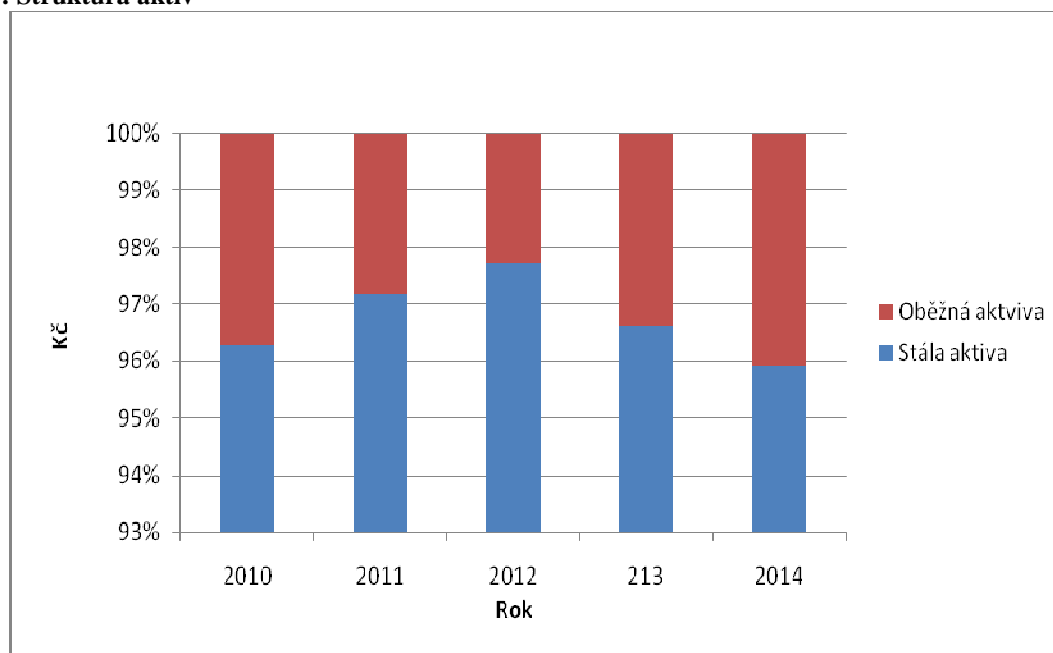
6.3 Analýza majetku města

Analýza hospodaření s majetkem města Horní Planá je provedena na datech v časovém horizontu pěti let, a to od roku 2010 do roku 2014. Všechny data a informace jsou čerpány z výkazů, které poskytla účetní jednotka.

6.3.1 Analýza aktiv

Graf č. 16 znázorňuje strukturu celkových aktiv.

Graf 16: Struktura aktiv

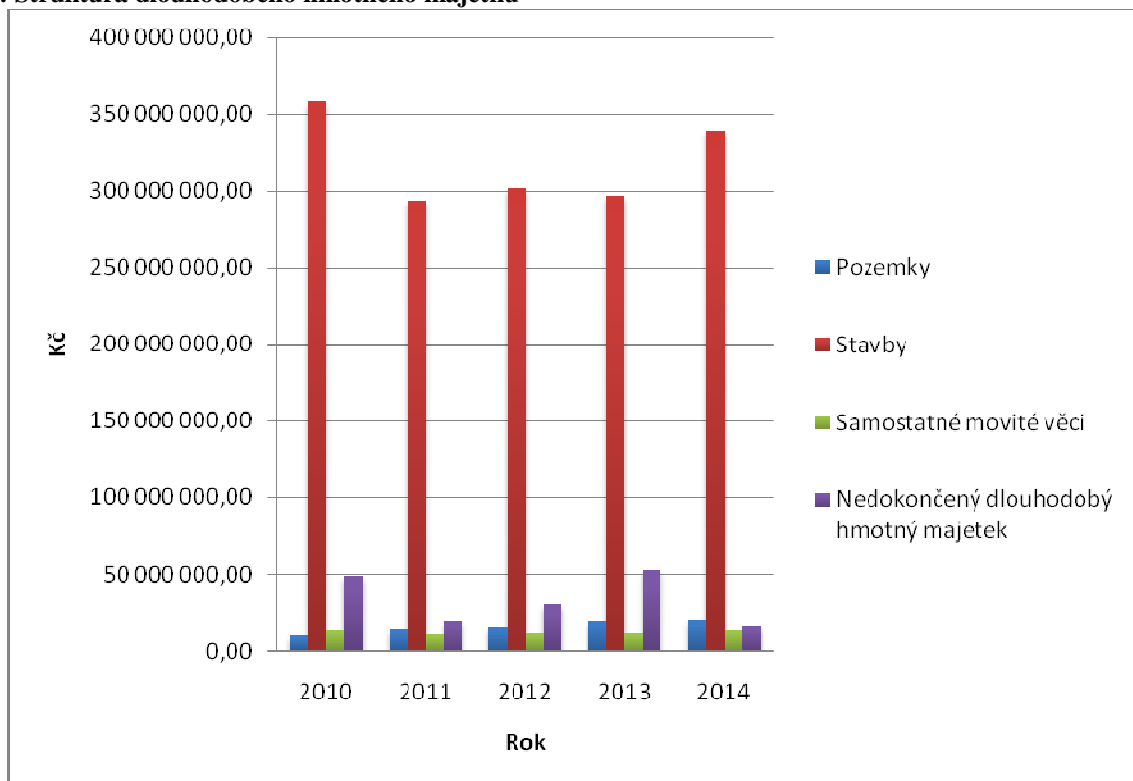
Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

Stálá aktiva, jak je vidět na grafu tvoří ve všech pěti sledových obdobích přibližně 97% celkových aktiv. Stálá aktiva měst Horní Planá tvoří hlavně pozemky, stavby, samostatné movité věci a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, kde se účtuje pořízení dlouhodobého hmotného majetku, dále nehmotný majetek a dlouhodobé pohledávky. Menší část aktiv města tvoří oběžná aktiva, do kterých seřadí zásoby, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek, ve kterém jsou zahrnuty prostředky na běžných účtech, dále prostředky na účtech samostatných územních celků, účty fondů územních samosprávných celků a ceniny, v případě města Horní Planá se jedná o stravenky.

Většinu stálých aktiv tvoří dlouhodobý hmotný majetek, přibližně 99% celkových stálých aktiv, ostatní položky jsou vzhledem k výši dlouhodobého hmotného majetku zanedbatelné.

Strukturu dlouhodobého majetku zachycuje následující graf č. 17.

Graf 17: Struktura dlouhodobého hmotného majetku

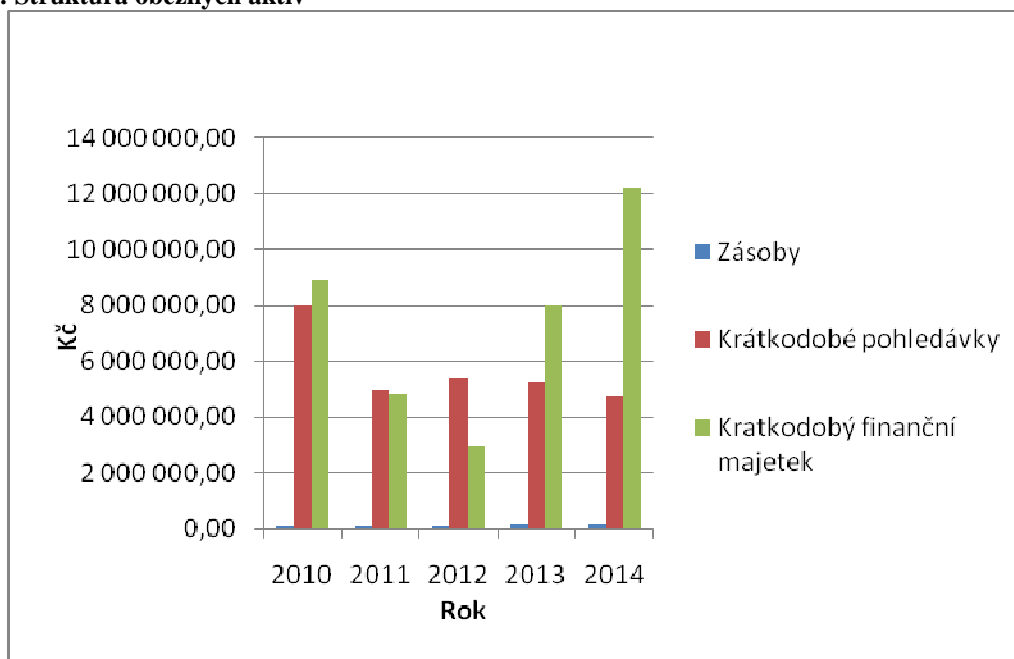

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

Od roku 2010 až do roku 2014 mají největší podíl na dlouhodobém hmotném majetku stavby, které tvoří přibližně 80% podíl dlouhodobého majetku. Dále pak nedokončený dlouhodobý majetek, kde se účtuje o pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Struktura oběžných aktiv je zachycena v grafu č. 18.

Graf 18: Struktura oběžných aktiv

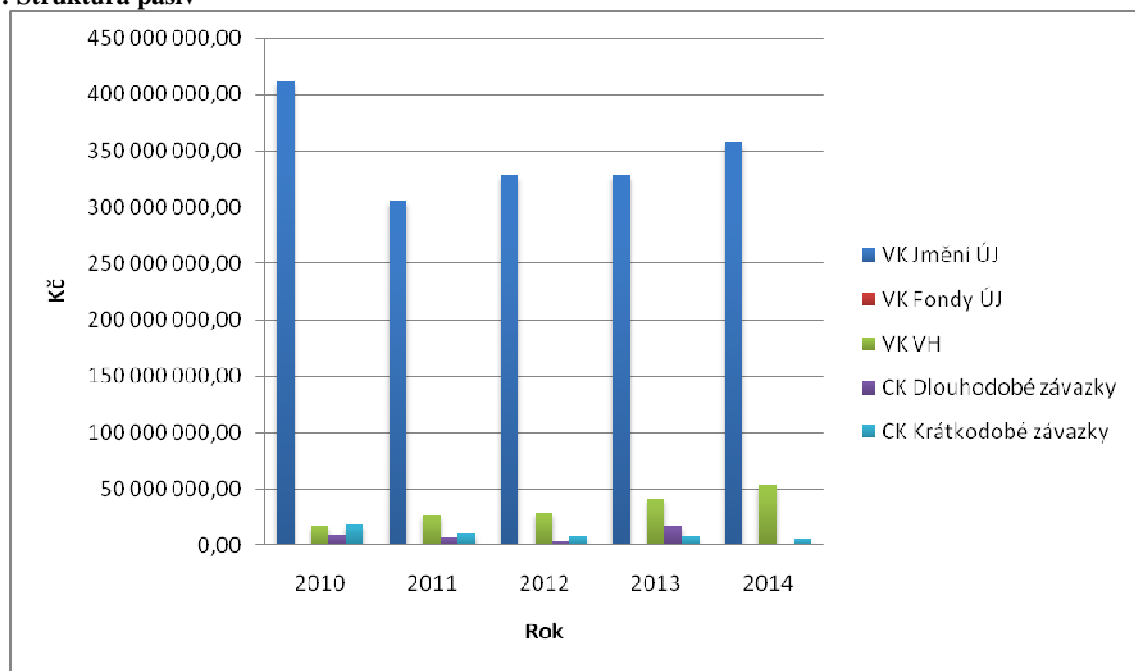
Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

V roce 2014 je na grafu zachycen vysoký nárůst krátkodobého finančního majetku. Krátkodobý finanční majetek obsahuje peněžní prostředky na bankovních účtech a tento nárůst je způsoben přijetím dotace na výstavbu cyklostezky, na kterou v roce 2013 město Horní Planá přijalo dlouhodobý bankovní úvěr, který byl splacen z této přijaté dotace.

6.3.2 Analýza pasiv

Pasiva účetní jednotky vyjadřují krytí majetku a zdroje jeho financování. Financování je prováděno buď to vlastním kapitálem, kdy účetní jednotka používá vlastní zdroje financování k pořizování a udržování majetku, nebo financuje pořizování a údržbu majetku pomocí cizích zdrojů, jako jsou bankovní úvěry.

V následujícím grafu č. 19 je znázorněna struktura pasiv města Horní Planá.

Graf 19: Struktura pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

Největší podíl na celkových pasivech zaujímá základní kapitál účetní jednotky, který v roce 2012 dosahuje až přes 400 milionů Kč. Dále je možné si všimnout nárůstu zisku, kdy je zde zaznamenán rostoucí trend.

V tabulce č.12 je spočten meziroční pohyby vlastního kapitálu účetní jednotky.

Tabulka 12: Meziroční pohyby vlastního kapitálu

	2011	2012	2013	2014	Průměr
Jmění ÚJ	-25,67%	7,23%	0,17%	8,86%	-2,35%
Fondy ÚJ	84,12%	2,21%	-38,79%	-22,08%	6,37%
VH	51,67%	7,74%	44,24%	29,72%	33,34%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

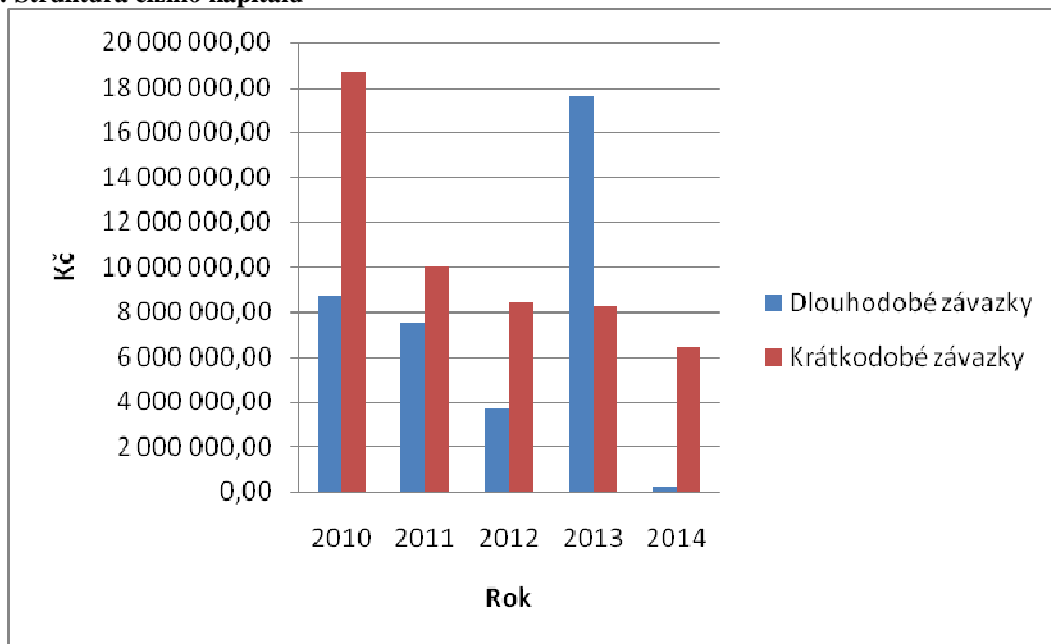
V roce 2011 byl výsledek hospodaření o 51,67% vyšší než v předchozím roce, který byl ovlivněn hlavně výnosy z transferů, které v roce 2012 činily 2 550 000 Kč a v roce 2011 již 8 115 000 Kč, což je 318% nárůst. Průměrný meziroční nárůst výsledku hospodaření je 33,34%.

Základní kapitál výrazně kolísá ve sledovaném období, nicméně byl zaznamenán průměrný meziroční pokles o 2,35%.

Fondy účetní jednotky jsou zanedbatelnou položkou na celkových pasivech, ale byl zaznamenán průměrný meziroční nárůst o 6,37%.

Struktura cizího kapitálu účetní jednotky je zobrazena na grafu č. 20.

Graf 20: Struktura cizího kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

V roce 2010 jen velké převýšení krátkodobých závazků nad dlouhodobými. Je to zapříčeno vysokými krátkodobými úvěry, jejichž částka se vyšplhala přes 6 000 000 Kč. V následujícím roce byly tyto úvěry splaceny a jejich výše byla pouhých 751 000 Kč.

V roce 2013 byl vysoký nárůst dlouhodobých závazků. Tento nárůst je způsoben přijetím dlouhodobého bankovního úvěru na stavbu cyklostezky. Výše úvěru byla 17 298 000 Kč. V následujícím roce, tj. v roce 2014, město inkasovalo dotace a tento úvěr byl jednorázově splacen.

7 Návrh rozpočtového výhledu

Rozpočtový výhled je sestavován na základě požadavků § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jak již bylo řečeno v teoretické části práce, rozpočtový výhled je pomocný nástroj územního samosprávného celku, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství.

Město Horní Planá sestavilo rozpočtový výhled dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který byl schválen zastupitelstvem na období od roku 2016 do roku 2020. Struktura příjmů a výdajů rozpočtů je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 13: Rozpočtový výhled od roku 2016 do roku 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
počáteční stav peněžních prostředků k 1.1.	11000	2806	2219	1591	973
PŘÍJMY					
třída 1 - daňové příjmy	32898	33391	34059	34740	35262
třída 2 - nedaňové příjmy	16782	17034	17374	17722	17988
třída 3 - kapitálové příjmy	1700	1726	1760	1795	1822
třída 4 - přijaté dotace	2201	2234	2279	2324	2359
příjmy celkem	53581	54385	55472	56582	57431
konsolidace	0	0	0		
příjmy po konsolidaci²	53581	54385	55472	56582	57431
úvěry krátkodobé (do 1 roku)	0	0	0	0	0
úvěry dlouhodobé	247	88	0	0	0
výše uvažovaného úvěru ze SFŽP	0	0	0	0	0
příjem z vydání krátkých dluhopisů	0	0	0	0	0
příjem z vydání dlouhodobých dluhopisů	0	0	0	0	0
ostatní	0	0	0	0	0
celkem přijaté úvěry a komunální obligace	0	0	0	0	0
Příjmy celkem	53828	54473	55472	56582	57431
VÝDAJE					
třída 5 - běžné neinvestiční výdaje	46525	45000	45100	45200	45300
třída 6 - investiční výdaje	15365	10000	11000	12000	13000
třída 7 - ostatní výdaje	0	0	0		
výdaje celkem	61890	55000	56100	57200	58300
konsolidace	0	0	0		
výdaje po konsolidaci³	61890	55000	56100	57200	58300
splátka jistiny krátkodobých úvěrů	0	0	0		
splátka jistiny dlouhodobých úvěrů	132	60	0		
splátka jistiny uvažovaného úvěru ze SFŽP	0	0	0		
splátka jistiny krátkodobého dluhopisu	0	0	0		
splátka jistiny dlouhodobého dluhopisu	0	0	0		
ostatní	0	0	0		
Výdaje celkem	62022	55060	56100	57200	58300
hotovost běžného roku (příjmy - výdaje)	-8194	-587	-628	-618	-869
hotovost na konci roku (PS k 1.1. + hotovost běž. roku)	2806	2219	1591	973	104

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města Horní Planá

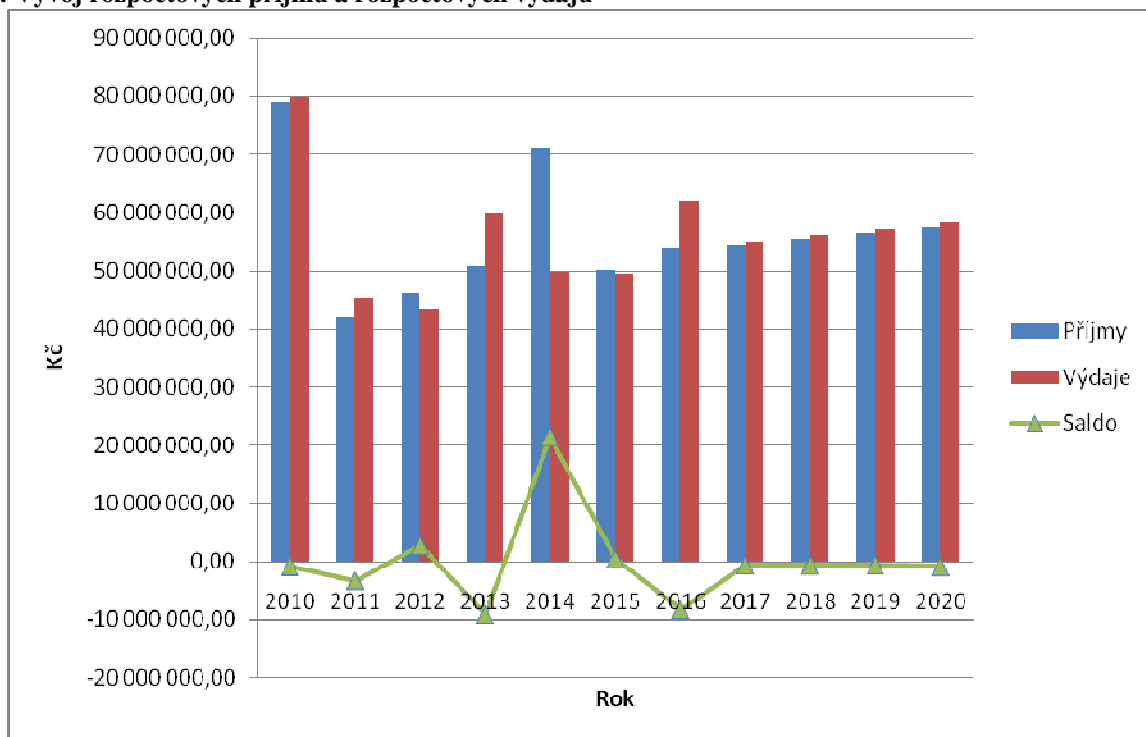
V roce 2016 si lze všimnout, že rozpočtové výdaje výrazně převyšují rozpočtové příjmy, a to v částce přes 8 miliónů Kč. Je to z toho důvodu, že v roce 2016 jsou naplánované rozsáhlé investiční akce – oprava komunikace v ulici A.Stiftera a Finských domkách, výstavba chodníku v ulici Švermova a výstavba vodovodu v ulici Švermova.

² Příjmy po konsolidaci jsou takové příjmy, které jsou očištěné o převody mezi účty

³ Výdaje po konsolidaci jsou takové výdaje, které jsou očištěné o převody mezi účty

V následujících letech je rozpočet relativně vyrovnaný s rostoucím trendem, což je zobrazeno na grafu č. 21.

Graf 21: Vývoj rozpočtových příjmů a rozpočtových výdajů

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů města Horní Planá

V rozpočtovém výhledu nejsou zahrnuty investiční akce, které má obec již rozpracované a tudíž lze předpokládat, že se rozpočtové příjmy a rozpočtové výdaje budou vyvíjet odlišně, než stanovuje rozpočtový výhled.

Město má v plánu několik rozsáhlých investičních akcí, což se zcela určitě projeví na vývoji příjmů a výdajů. V první řadě bude vysokou investicí dostavba III a IV. etapy cyklostezky na levém břehu vodní nádrže Lipno, která je rozestavěnou akcí již dva roky. Vše je zatím v přípravných fázích, nicméně již stavba I. a II. etapy cyklostezky na levém břehu vodní nádrže Lipna v roce 2013 a 2014 výrazně ovlivnila příjmy a výdaje. V roce 2013 město Horní Planá přijalo bankovní úvěr ve výši 17 miliónů Kč a v roce 2014 tento úvěr splatila inkasem dotací. Myslím, že podobný průběh příjmů a výdajů bude mít rozpočet v roce 2018 a 2019, kdy podle mé predikce dojde k realizaci této investiční akce a ovlivní rozpočet výší minimálně 20 miliónů Kč.

Další finančně náročnou investiční akcí je výstavba sportovního areálu na Houbovém vrchu, kde by měla být lanovka se sjezdovkou. Tato akce je

v nedokončených investicích od roku 2015 a je zde pravděpodobnost, že by mohlo dojít k její realizaci v roce 2020, což se taky promítne do rozpočtu města.

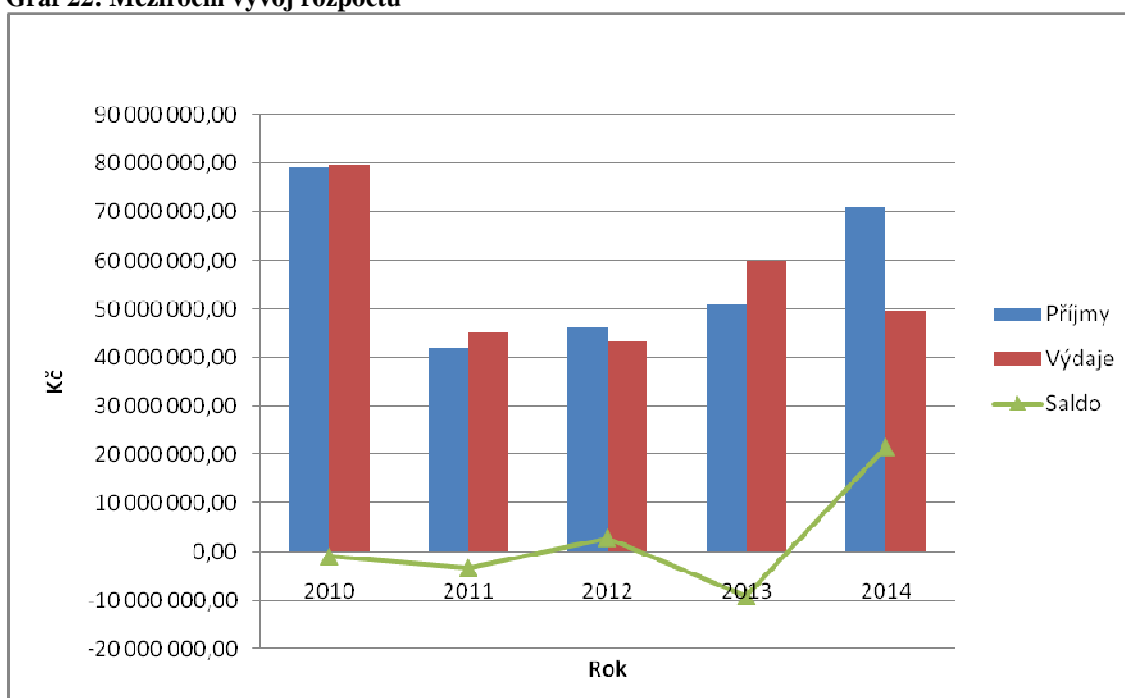
Obě tyto finančně náročné investiční akce jsou závislé na dosažení prostředků k jejich financování. Město se snaží získat dotace ze státního rozpočtu a z rozpočtů strukturálních fondů Evropské unie, nicméně pokud by tyto dotace nezískala, musela by financovat tyto akce pravděpodobně pomocí dlouhodobého bankovního úvěru, což by podle mého názoru nepříznivě ovlivnilo hospodaření obce, saldo příjmů a výdajů by bylo záporné.

8 Návrhy a diskuse

Z výsledků analýz vyplynulo, že město Horní Planá hospodařilo ve sledovaném období, tj. v letech 2010 až 2014, uváženě a vyrovnaně. Město patří k dlouhodobě ekonomicky stabilním obcím. Dluhy k financování využívá pouze v případech vysoce nákladných investic, kdy má zároveň jistotu získání dotace na splacení tohoto dluhu.

Od roku 2010 byly zaznamenány dva výrazné výkyvy v hospodaření města Horní Planá, jak je vidět na grafu č. 22, který znázorňuje vývoj hospodaření ve sledovaných letech.

Graf 22: Meziroční vývoj rozpočtu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00245895>>

V roce 2010 byly vysoké jak příjmy, tak výdaje rozpočtu města. To je způsobeno realizací několika investičních akcí najednou například: výstavba dětského hřiště, přestavba budovy převozu, rekonstrukce kotelny na biomasu, výstavba cyklostezky nebo zlepšení podmínek výuky v ZŠ Horní Planá. Realizace těchto projektů zvýšila výdaje, a druhé straně příjem dotací na tyto akce zvýšil příjmy rozpočtu. Saldo, jak je vidět z grafu, je vyrovnané.

Druhý výrazný výkyv nastal v roce 2013 a 2014. V těchto letech město budovalo novou cyklostezku podél břehu vodní nádrže Lipno. V roce 2013 byl na tuto akci přijat

bankovní úvěr ve výši 17 000 000 Kč a v roce 2014 byla přijata dotace na tuto výstavbu a bankovní úvěr byl jednorázově splacen. Jak napsala v článku pro Moderní obec Věra Kameníčková (2012), použití bankovního úvěru k financování není u obcí nic neobvyklého. Naopak, bankovní úvěry tvoří stoupající část dluhu obcí. Koncem roku 2010 se úvěry bank podílely na celkovém dluhu obcí více než 70%.

Saldo rozpočtu relativně kolísá, nicméně toto je ovlivněno realizací investičních projektů města, které jsou velice finančně nákladné. Kdyby město rozvrhlo nákladné investiční akce do několika dílčích menších projektů, myslím, že by saldo rozpočtu tak značně nekolísalo. Toto samozřejmě závisí na vedení města. Je ale možné, že by pak nastal problém se získáváním dotací. Získat dotace je velice časově a administrativně náročný proces, který je obec nucena podstoupit, chce – li získat finanční prostředky na financování svého záměru. Pro získání dotace se předkládá celý projekt jako celek, pokud by byl projekt rozdělen do několika dílčích částí, mohl by nastat problém ze strany poskytovatele dotace.

Dále byl analyzován peněžní tok města Horní Planá. Cash flow účetní jednotky bylo ovlivněno změnou legislativy v roce 2011, kdy K 31.12.2011 začal být účinný ČÚS č. 708, který stanovuje pro některé účetní jednotky základní postupy pro určené výše odpisů dlouhodobého majetku a účtování odpisů dlouhodobého majetku a oprávek, dále postupy pro změnu metody. Do roku 2010 vedla účetní jednotka svůj majetek pouze v pořizovací ceně a neodepisovala ho. V roce 2011 proběhlo dooprávkování majetku a první jednorázový odpis za dosavadní léta používání majetku a od roku 2012 začala účetní jednotka s rovnoměrným odepisováním majetku. Tato skutečnost výrazně ovlivnila peněžní roky od roku 2010 až do roku 2012, jinak jsou peněžní toky relativně vyrovnané. Město Horní Planá řídí své peněžní toky s rozvahou.

Analýza majetku ukázala, že podstatnou část majetku města tvoří stálá aktiva, zaujímají 97% podíl na celkových aktivech. Stálá aktiva města Horní Planá tvoří hlavně pozemky, stavby, samostatné movité věci a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Stálá aktiva tvoří převážně stavby. Jejich výše je ovlivněna novými investicemi města.

Dle J. Binka (2008), který se ve své dizertační práci zabýval hospodařením s majetkem obcí, stálá aktiva tvoří 90% majetku obcí v ČR. U většiny obcí jde cca z 90% o pozemky. Jak ukázala analýza, největší podíl stálých aktiv u města Horní

Planá tvoří stavby. Pozemky má obec určené hlavně k prodeji, jde zejména o stavební parcely, jejichž prodejem se snaží podporovat svůj rozvoj.

U oběžného majetku byl zaznamenán vysoký nárůst krátkodobého finančního majetku, tzn. peněžních prostředků na bankovních účtech, v roce 2014. V tomto roce byla přijata dotace na výstavbu cyklostezky, což ovlivnilo výši oběžných aktiv.

Analýza krytí majetku potvrdila to, že město Horní Planá hospodář uváženě. Majetek financuje zejména vlastními zdroji. Nicméně v roce 2010 byl vysoký nárůst krátkodobých závazků, kdy z důvodu realizace několika investičních akcí najednou potřebovala obec zafinancovat práce na těchto akcích, než se uskutečnil příjem dotace na tyto akce. Další nárůst, tentokrát dlouhodobých závazků nastal v roce 2013. V tomto roce město, jak již bylo řečeno výše, financovalo dluhem výstavbu nové cyklostezky, byl přijat bankovní úvěr o objemu 17 000 000 Kč. V roce 2014 byly dlouhodobé závazky téměř na nule, jelikož město přijatou dotací splatilo bankovní úvěr na, který byl použit na výstavbu cyklostezky.

Financování vlastními zdroji je u obcí běžnou věcí. Podle článku v periodiku Moderní obec V. Kameníčkové (2012) se vlastní zdroje na financování kapitálových výdajů podílely v roce 2010 téměř 60%. Ve struktuře zdrojů na financování kapitálových výdajů se postupně zvyšuje váha dotací. V roce 2010 tvořily přijaté transfery téměř 49% příjmů města Horní Planá.

Při sestavování rozpočtového výhledu město Horní Planá počítalo s lehce rostoucím trendem, jak rozpočtovaných příjmů, tak rozpočtovaných výdajů, saldo vyrovnané. Nicméně podle mého názoru je tento vývoj nereálný. V rozpočtovém výhledu nejsou zahrnuty investiční akce, které má obec již rozpracované a tudíž lze předpokládat, že se rozpočtové příjmy a rozpočtové výdaje budou vyvíjet odlišně, než stanovuje rozpočtový výhled. Město Horní Planá má několik finančně náročných projektů již v přípravném řízení a jejich realizace by měla proběhnout v období 2016 až 2020, tzn. v letech, na které je sestaven rozpočtový výhled. Jedná se hlavně o akce jako je dostavba cyklostezky, výstavba chodníku a výstavba sportovního areálu. Všechny tyto akce ovlivní rozpočtované příjmy i výdeje. Město se bude muset snažit získat dotace na tyto projekty, aby to negativně neovlivnilo jeho hospodaření. Pokud dotace nezíská, bude nuceno financovat akce z dlouhodobého bankovního úvěru, což město velmi dluhově zatíží nebo projekty odsunout na později, či úplně projekty zrušit. To by

pravděpodobně neprospělo rozvoji města Horní Planá, které má vysoké příjmy z cestovního ruchu. Možností je také jejich postupná realizace, rozložení na dílčí části každého projektu. Realizace by byla možná finančně únosnější, ale časově náročnější. Problémem by mohla být i politická situace města, kdyby při komunálních volbách zvítězila opoziční strana, která by s rozpracovanými projekty nesouhlasila, a došlo by ke stagnaci doposud částečně realizovaných projektů. V té chvíli by bylo důležité zvážit, zda pozastavení rozpracovaných projektů bude efektivním krokem pro další rozvoj města nebo nedokončením těchto projektů dojde k většímu finančnímu zatížení rozpočtu města. Lze předpokládat, že by po dokončení projektu obci plynuly z toho projektu finanční příjmy, např. za pronájem, a těmi by mohlo být částečně pokryto jeho financování. Nedokončením částečně zrealizovaných projektů by obci žádné příjmy neplynuly, ale bylo by nutné vypořádat se s doposud vzniklými finančními závazky.

Doporučením k výdajové stránce rozpočtu je nutnost obezřetnosti u plánovaných investic, jejichž realizace vyvolává následné výdaje. U těchto finančně náročných akcí je vhodné upřednostnit možnost využití dotací jak ze státních, tak ze Strukturálních fondů Evropské unie. V rámci dlouhodobého rozvoje je dále v zájmu obce regulovat zadluženost, vyhýbat se rizikovým finančním operacím a hospodařit tak zdravě.

Podle E. Pavlů (2014), která ve své práci řeší používání dotací obcemi je, že nejčastěji obce čerpají finanční prostředky na obnovy svého majetku. Mezi další často uváděné účely použití finančních prostředků patří oprava a výstavba silnic, či vodní hospodářství (rybníky a vodní toky). Tento výrok je možno aplikovat i na město Horní Planá, protože i zde se čerpá značný objem finančních prostředků hlavně na budování či opravu infrastruktury. Každoročně se tyto výdaje pohybují mezi 30% až 40% podílem na celkových výdajích.

Činnost obce je obtížné poměřovat pomocí případných dosažených zisků ze své hospodářské činnosti. Jak napsal ve svém článku pro Deník veřejné správy Břeň (2010) obec může být podnikatelem, nicméně jejím hlavním cílem nemůže být dosažení zisku. Samozřejmě není možné, aby obec byla pouze závislá na rozpočtovém určení daní. Souhlasím s jeho výrokem, že pokud je možno, je nutné nalézt vyvážený vztah mezi plněním sociálních funkcí obce a snahou o dosažení zisku.

Hladíková L. (2015) ve své diplomové práci navrhuje jako řešení získání dalších příjmů do rozpočtu zvýšení poplatků za psa z 500 Kč na 1 000 Kč. Své doporučení obhájuje tím, že analyzovanou municipalitu, což je v jejím případě město Mikulov srovnává

s městem Brno, kde je poplatek za psa 1 500 Kč. Na jedné straně by zvýšení uživatelského poplatku za psa přineslo další dodatečný příjem do rozpočtu obce, na druhé straně by mohla vyvstát jistá negativa. Zvýšení uživatelského poplatku nemusí být vždy žádoucí, jak uvádí Provozníková (2007). V tomto případě může vyplynout do negativní externality. V Horní Plané tvoří 18% obyvatelstva obce starší obyvatelé věku 60 let a nezaměstnanost města Horní Planá je 14%, tzn. že toto zvýšení uživatelského poplatku by mělo negativní dopad hlavně na tuto třetinu obyvatelstva obce, která má příjmy na úrovni životního minima a zvýšením poplatku by došlo k narušení jejich finančního rozpočtu. Lze také předpokládat, že vroste počet lidí, kteří se budou poplatku za psa vyhýbat, a v té chvíli by zvýšení tohoto poplatku nebylo obci ku prospěchu, neboť by se musely vynaložit z rozpočtu města finance na vymáhání dluhů, které by vznikly v návaznosti na tak razantní zvýšení uživatelského poplatku.

Co se týká majetku obce, nejčastějšími nedostatky v obecní sféře, které se týkají hospodaření s majetkem obce, jsou nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví státu, s nímž hospodaří obec. Dále zastavování movitých a nemovitých věcí ve prospěch třetích osob a zřizování věcných břemen k majetku obce a pronájem a prodeje majetku. V častých případech obce vykazují majetek, který je bezcenný, poškozený či neprodejný. Toto je problém zejména nemovitostí. Město Horní Planá problém s bezcenným majetkem nemá či nepotřebným majetkem nemá, se svým majetkem obec hospodaří uvážlivě a efektivně.

Pilný J. (2014) ve svém článku pro Deník veřejné správy se zmínil o tom, že příjmy z majetku obce nezávisí jen na skladbě majetku, ale také na tom jak se s ním hospodaří. Je jisté, že pokud obec nebude svůj majetek využívat efektivně a hlavně tak, aby z něj plynulo co nejvíce příjmů, může vykazovat vysoké částky v majetku, a přesto nebude mít finance na jeho obnovu. Po provedené analýze hospodaření města Horní Planá s tímto výrokiem souhlasím. Město spravuje svůj majetek tak efektivně, že z něj plynou nemalé příjmy, které jsou dále využity k investicím pro podporu rozvoje města.

9 Závěr

Diplomová práce je zaměřena na rozpočtové hospodaření vybrané municipality. Jsou zde popsány základní funkce obce, její orgány a majetek obce, jeho rozdělení a hospodaření s ním. Dále se práce zaměřuje na rozpočtové hospodaření obce, na rozpočet, rozpočtovou skladbu, kde jsou definovány rozpočtové příjmy a výdaje a následně je rozebrán rozpočtový výhled.

Cílem této diplomové práce byla analýza hospodaření města Horní Planá, na základě provedené analýzy doporučit případná opatření vedoucí k dosažení optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností, popřípadě nalezení možných zdrojů financování.

Praktická část práce je zaměřena na analýzu hospodaření města Horní Planá. Analýza je zpracována na datech v horizontu pěti let, a to do roku 2010 do roku 2014. Praktická část je rozdělena do pěti podkapitol.

V první kapitole je provedena analýza rozpočtového hospodaření, kde je podrobně rozebráno rozpočtové hospodaření v jednotlivých letech a následně provedeno jeho shrnutí. Z provedené analýzy vyplynulo, že saldo rozpočtů v analyzovaných letech relativně kolísalo. Je to způsobeno realizací finančně nákladných projektů, jako je výstavba cyklostezky či rekonstrukce kotelny.

Další kapitola je zaměřena na analýzu peněžního toku města Horní Planá. Cash flow účetní jednotky bylo ovlivněno změnou legislativy v roce 2011, kdy K 31.12.2011 začal být účinný ČÚS č. 708, který stanovuje pro některé účetní jednotky základní postupy pro určené výše odpisů dlouhodobého majetku a účtování odpisů dlouhodobého majetku a oprávek, dále postupy pro změnu metody.

Analýza majetku ukázala, že podstatnou část majetku města tvoří stálá aktiva. Stálá aktiva města Horní Planá tvoří hlavně pozemky, stavby, samostatné movité věci a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. V roce 2014 byla přijata dotace na výstavbu cyklostezky, což ovlivnilo výši oběžných aktiv.

Při sestavování rozpočtového výhledu město Horní Planá počítalo s lehce rostoucím trendem, jak rozpočtovaných příjmů, tak rozpočtovaných výdajů, saldo vyrovnané. Nicméně podle mého názoru je tento vývoj nereálný. V rozpočtovém výhledu nejsou zahrnuty investiční akce, které má obec již rozpracované a tudíž lze předpokládat, že se rozpočtové příjmy a rozpočtové výdaje budou vyvíjet odlišně, než stanovuje rozpočtový výhled. Město Horní Planá má několik finančně náročných

projektů již v přípravném řízení a jejich realizace by měla proběhnout v období, na které je sestaven rozpočtový výhled. Všechny tyto akce ovlivní rozpočtované příjmy i výdeje.

Z výsledků analýz vyplynulo, že město Horní Planá hospodařilo ve sledovaném období, tj. v letech 2010 až 2014, uváženě a vyrovnaně. Město patří k dlouhodobě ekonomicky stabilním obcím. Dluhy k financování využívá pouze v případech vysoce nákladných investic, kdy má zároveň jistotu získání dotace na splacení tohoto dluhu.

Summary

The diploma thesis is focused on budgetary economy of selected municipality, in this case the town Horní Planá. There are described functions of the municipality, its institutions and a property, separation of the property and management with it. The thesis is focused on a budgetary economy of a municipality, a budget, a budget composition, where are defined budgetary incomes and expenditures and subsequently a budgetary outlook is analyzed there. The aim of this thesis is to analyze the economy of the town Horní Planá, which is performed on the data in the next five years, based on the analysis recommend possible measures to achieve the optimum relationship between the economy, efficiency and effectiveness, or finding potential funding sources. Partial aims are evaluation of the progression budgets in the period and to determine the effects of changes of incomes and expenditures in different years, to analyze cash flow over the period and evaluate influences on cash flow and the analysis of the property of selected municipality and its funding.

Keywords:

Municipality, budget, incomes, expenditures, property, cash flow, economy of municipality

JEL Classification: H72, H79

Použité zdroje

Odborná literatura

1. Allen R., Tommassi D.(2001). *Managing public expenditures: a reference book for transitive countries*. Paris: OECD
2. Axelrod, D.(1995). *Budgeting for modern government*. 2. vydání. New York: St. Martin's Press
3. Binek, J. (2008). *Hospodaření s majetkem obcí*, Brno: Masarykova univerzita
4. Gross, J.(1998). *NACSLB recommended budget practices: What they are and how to use them*. Government Finance Review
5. Hladíková, L. (2015). *Analýza hospodaření vybrané municipality – Mikulov*. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně
6. Kadeřábková, J. & Peková, J. (2012). *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR
7. Lorenc, J. & Kašpárková, J. (2014). *Rozpočtová skladba a účetnictví 2014 pro územní samosprávné celky*. Praha: M LORDY
8. Pavlů, E. (2014). *Analýza hospodaření malých obcí v souvislosti s využíváním dotací*. Diplomová práce. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze
9. Peková, J. (2011). *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR
10. Peková, J., Pilný, J. & Jetmar, M. (2012). *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR
11. Peterová, H.(2012). *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Institut pro veřejnou správu
12. Petersen, J.E. & D.R.Strachota (eds.)(1991). *Local Government Finance: Concepts and Practices*. Chicago: GFOA
13. Provazníková, R. (2007). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe* (1. vyd.). Praha: Grada Publishing.
14. Provazníková, R. (2009). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. vydání. Praha: GRADA Publishing a.s.
15. Sedmihradská, L.(2003). *Rozpočtový proces obcí v ČR*. Zlín 22.05.2003 – 23.05.2003. In: Sborník mezinárodní konference finance a účetnictví ve vědě, výuce a praxi [CD-ROM]. Zlín : Univerzita Tomáše Bati
16. Schuman, D. & Olufs, D. W.(1988). *Public administration in the United States*. Lexington, Massachussets: D.C. Heath and company
17. Wallace, S. (2010). *State and local fiscal policy*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.

Právní normy

1. Česká republika (2014). Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.
2. Česká republika (2014). Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.
3. Česká republika (2014). Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla.)
4. Česká republika (2014). Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
5. Česká republika (2014). Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí.

6. Česká republika (2014). *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví*.
7. Česká republika (2015). *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích*
8. Česká republika (2015). *Zákon č. 1/1993 Sb., ústavní zákon*

Elektronické zdroje

1. Břeň, J. (2010). *Hospodaření obce*, Deník veřejné správy [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6415440>>
2. Furek, A. (2012). *Nakládání s obecním majetkem podle zákona o obcích*, Moderní obec [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.cz/nakladani-s-obecnim-majetkem-podle-zakona-o-obcích/>>
3. Kameníčková, V. (2008). *Které zdroje stále více pokrývají kapitálové výdaje obcí*, Moderní obec [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.cz/ktere-zdroje-stale-vice-pokryvaji-kapitalove-vydaje-obci/>>
4. Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2010/obce/detail/00245895>>
5. Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2011/obce/detail/00245895>>
6. Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/00245895>>
7. Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/detail/00245895>>
8. Ministerstvo financí ČR (2016). Monitor. [online]. [cit. 2016-03-10] Dostupné z WWW: <<http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00245895>>
9. Mockovčiaková, A. (1999). *Nakládání s majetkem státu a obce*, Deník veřejné správy [online]. [cit. 2016-01-10] Dostupné z WWW: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=14885>>
10. Obrovský, J. (2001). *Rozpočtový výhled ano či ne?*, Moderní obec [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.cz/rozpocetovy-vyhled-ano-ci-ne/>>
11. Obrovský, J. (2005). *Jak postupovat při zpracování rozpočtového výhledu*, Moderní obec [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.cz/jak-postupovat-pri-zpracovani-rozpocetoveho-vyhledu/>>
12. Payne, J. (2015). *Několik poznámek k hospodaření obcí s nemovitostmi a k případné privatizaci obecního majetku*. [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://www.payne.cz/WP15/nekolik-poznamek-k-hospodareni-obci-s-nemovitostmi-a-k-pripadne-privatizaci-obecniho-majetku/>>
13. Pilný, J. (2014). *Hospodaření s majetkem obcí*, Deník veřejné správy [online]. [cit. 2016-01-10] Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6643218>>
14. Ryšavý, I. (2016). *V rozpočtovém určení daní by se nově mohla zohlednit další kritéria. Ale nejdříve až od roku 2018, míní Andrej Babiš*, Moderní obec [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://moderniobec.cz/v-rozpocetovem-urceni-dani-by-se-nove-mohla-zohlednit-dalsi-kriteria-ale-nejdrive-az-od-roku-2018-mini-andrej-babis/>>
15. Schneiderová, I. (2011). *Výsledek hospodaření obce a výsledky rozpočtového hospodaření*, Účetní kavárna [online]. [cit. 2016-03-12] Dostupné z WWW: <<http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d35821v45515-vysledek-hospodareni-obce-a-vysledky-rozpocetoveho-hospodareni/>>

Seznam tabulek

- Tabulka 1: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2010
- Tabulka 2: Struktura daňových příjmů za rok 2010
- Tabulka 3: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2011
- Tabulka 4: Struktura daňových příjmů za rok 2011
- Tabulka 5: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2012
- Tabulka 6: Struktura daňových příjmů za rok 2012
- Tabulka 7: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2013
- Tabulka 8: Struktura daňových příjmů za rok 2013
- Tabulka 9: Porovnání rozpočtovaných příjmů a výdajů se skutečnými příjmy a výdaji za rok 2014
- Tabulka 10: Struktura daňových příjmů za rok 2014
- Tabulka 11: Porovnání rozpočtového hospodaření
- Tabulka 12: Meziroční pohyby vlastního kapitálu
- Tabulka 13: Rozpočtový výhled od roku 2016 do roku 2020

Seznam grafů

- Graf 1: Struktura daňových příjmů obce dle předpokladu na rok 2014
- Graf 2: Struktura příjmů za rok 2010
- Graf 3: Struktura výdajů za rok 2010
- Graf 4: Struktura příjmů za rok 2011
- Graf 5: Struktura výdajů za rok 2011
- Graf 6: Struktura příjmů za rok 2012
- Graf 7: Struktura výdajů za rok 2012
- Graf 8: Struktura příjmů za rok 2013
- Graf 9: Struktura výdajů za rok 2013
- Graf 10: Struktura příjmů za rok 2014
- Graf 11: Struktura výdajů za rok 2014
- Graf 12: Peněžní tok z provozní činnosti
- Graf 13: Vývoj odpisů a opravných položek
- Graf 14: Peněžní toky z dlouhodobých aktiv
- Graf 15: Peněžní toky z vlastního kapitálu, dl. závazků a dl. pohledávek
- Graf 16: Struktura aktiv
- Graf 17: Struktura dlouhodobého hmotného majetku
- Graf 18: Struktura oběžných aktiv
- Graf 19: Struktura pasiv
- Graf 20: Struktura cizího kapitálu
- Graf 21: Vývoj rozpočtových příjmů a rozpočtových výdajů
- Graf 22: Meziroční vývoj rozpočtu